

NULÄGESANALYS MALMÖLUNDREGIONEN

på uppdrag av MalmöLundregionen

NULÄGESANALYS MALMÖLUNDREGIONEN

på uppdrag av MalmöLundregionen

Analysen är utarbetad av Øresundsinstituttet och skriven av
Emil Persson, Erik Ottosson,
Jenny Andersson och Johan Wessman.
Layout: Øresundsinstituttet.
Omslagsfoto: News Øresund.

Februari 2020

www.oresundsinstituttet.org

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. I KORTHET	4
2. INLEDNING: EN SKANDINAVISK NYCKELREGION MED STORA KONTRASTER	6
3. Del I: PERSPEKTIV	8
– Samarbete och hög byggtakt ger regionen fördelar	10
– Hög arbetslöshet trots en ökad sysselsättning	14
– Företagen skapar nya jobb - men mindre FoU	16
– Hållbarhet i fokus - ökade insatser krävs	18
– Snabbt föränderlig värld sätter fokus på resiliens	22
4. Del II: FAKTA	24
– Samarbetsgeografiernas utveckling	26
– Invånare & ekonomi	32
– Arbetsmarknad	42
– Utbildning & forskning	48
– Sysselsättning & näringsliv	52
5. APPENDIX	58

MALMÖLUNDREGIONEN - SAMARBETE I EN TID AV URBANISERING OCH FÖRNYELSE

Omställningen där industrins betydelse som arbetsgivare har minskat medan nya tjänste- och kunskapsbranscher växt fram har påverkat MalmöLundregionen. Idag kan det diversifierade näringslivet, med allt från nya uppstartsföretag till stora ankarföretag och forskarparker, ses som en av regionens styrkor. Jobbtillväxten i MalmöLundregionen har legat i nivå med Stor-Stockholm och Stor-Göteborg i ett 20-årsperspektiv. Näringslivets satsningar på FoU har däremot minskat och ligger på en lägre nivå jämfört med de övriga stortadsregionerna, samtidigt som de offentliga forskningsinvesteringarna med bland annat ESS och MAX IV har ökat. En hög arbetslöshet och en ökad centralisering till Malmö utmanar regionens kommuner. Samtidigt kommer de nya jobben i Malmö också omkringliggande utpendlingskommuner till gagn.

Ett verktyg för att möta den snabba utvecklingen och förändringar som ny teknologi och klimathot är samarbete. Kommunerna har ett växande antal samarbeten med olika startår och geografi som löpande kan behöva ses över för att säkra att de är uppdaterade och aktualiserade. Samarbetet mellan kommuner inom Skåne, nationellt och gränsregionalt ger MalmöLundregionen nya möjligheter. Inte minst när det gäller storsatsningar som Fehmarn Bält-förbindelsen mellan Danmark och Tyskland, vilket även sätter denna region i ett nytt perspektiv som skandinaviskt trafiknav. I år då Öresundsbron fyller 20 år väntar en ny period av fler stora infrastrukturinvesteringar som är beslutade eller som utreds: en andra fast Öresundsförbindelse, en Kattegattförbindelse, nya metrolinjer, nya järnvägar och nya spårvägar.

STYRKOR

- Växande befolkning
- Blandning av uppstartsbolag och stora ankarföretag som Sony, Orkla Foods, Axis, Trelleborg, IKEA och Tetra Pak
- Ett stort bostadsbyggande och god tillgång till etableringsbar mark för kontor, logistik och industri. Närhet till Köpenhamn, flygplatsen i Kastrup och från 2028 till Hamburg genom ny infrastruktur
- Internationell region med 186 nationaliteter, närhet till näringslivet i Köpenhamn och många globalt verksamma företag
- Fyra universitet (plus universitet i Köpenhamn), tre science parks och nya forskningsanläggningar
- Korta avstånd och goda pendlingsmöjligheter inom Skåne/Själland samt knutpunkt till kontinenten

KONTRASTER

- Sysselsättningen har under de senaste 20 åren ökat lika mycket i MalmöLundregionen som i Stor-Stockholm och Stor-Göteborg
- Andelen med eftergymnasial utbildning är på samma nivå i MalmöLundregionen som i Stockholm och Göteborg
- Andelen Malmöbor som inte utsatts för brott under senaste året är den högsta på 10 år och antalet dödsskjutningar minskade i staden under 2018 och 2019
- Fortsatta problem med bomdåd och dödsskjutningar i Malmö gör att Polisen genomför operation Rimfrost
- Högre arbetslöshet i MalmöLundregionen och växande klyfta i förhållande till Stockholm och Göteborg
- Företagens satsningar på forskning och utveckling, FoU, minskar och är lägre än i Stockholm och Göteborg

SAMMANFLÄTNING

- Urbaniseringstrenden gör att största andelen av jobben i MalmöLundregionen skapas i Malmö där även befolkningen växer snabbast i absoluta tal
- Pendlingen ökar i 31 av 33 skånska kommuner. MalmöLundregionen dominerar när det gäller pendling och arbetsmarknad
- Växande antal offentliga samarbeten med geografier inom Skåne, nationellt och gränsregionalt - Greater Copenhagen och STRING
- Oliktigheterna mellan kommunerna inom MalmöLundregionen ökar när det gäller allt från näringslivets inriktning till demografi, jobbtillväxt, inkomstnivåer och frågor som berör social hållbarhet. Det inbördes beroendet mellan kommunerna ökar
- Kompetensförsörjningen över kommungränserna blir allt viktigare när antalet bristyrken ökar. Kranskommunerna får stor del av inkomsterna från pendlare som jobbar i Malmö och Lund

En skandinavisk nyckelregion med stora kontraster

MalmöLundregionen är en kontrastrik region i snabb utveckling. Hög utbildningsnivå, en sysselsättning som ökat i samma takt som övriga storstadsområden och samtidigt en fortsatt hög arbetslöshet och brist på utbildad arbetskraft inom såväl hantverks- som vård- och tjänstemannayrken. Här finns fyra universitet och tre forskarparker, men näringslivets satsningar på FoU minskar medan det är ett ökat fokus på offentlig forskning genom uppförandet av MAX IV och ESS. Inom MalmöLundregionen satsas på hållbarhet, men utmaningar finns såväl när det gäller utanförskap som när det gäller klimat och trängsel i samband med att lokal och regional trafik samsas med en växande internationell trafik till och från hela Skandinavien.

Denna rapport om MalmöLundregionen belyser nuläget med ett inslag av framtidsspaning och är uppdelad i två delar. Perspektiv, en inledande resonemangsdel som går på bredden över enskilda fackområden, samt Fakta, en avslutande statistikdel uppdelad i olika ämnesområden.

Arbetslöshet och urbanisering utmanar

Andelen högutbildade ligger i nivå med övriga storstadsområden i Sverige. Likaså ökningen av antalet sysselsatta. Trots det är arbetslösheten i MalmöLundregionen högre och den strukturella klyftan jämfört med Stockholm och Göteborg har ökat sedan 2008.

En annan klyfta gäller nivån på FoU-satsningar där Skåne släpar efter övriga storstadsområden. Näringslivets investeringar i FoU har minskat och huvudsakligen handlar det om att AstraZeneca lagt ned sin forskning i Lund samt att Sony Mobile och Ericsson genomfört stora neddragningar där. Uppbyggnaden av forskningsanläggningarna MAX IV och ESS gör dock att de offentliga satsningarna på FoU väntas fortsätta öka.

En tredje klyfta gäller trenden med urbanisering/förtätning. Malmö blir allt mer dominerande när det gäller jobbskapande och befolkningstillväxt i faktiska tal. Pendlingen ökar till Malmö, men även mellan många andra kommuner. I detta perspektiv är det betydelsefullt att MalmöLundregionens strategidokument betonar vikten av flerkärnigheten i Skåne. Några konkreta exempel på förbättrade pendlingsmöjligheter inom MalmöLundregionen är Lommabanan samt spärvägen i Lund som båda invigs 2020.

Skånes, och MalmöLundregionens geografi, gör att regionen i hög grad påverkas av globala megatrender och är en viktig knutpunkt såväl när

det gäller flyktingströmmar som logistik. Lokal och regional pendeltrafik samsas med transportflöden mellan Skandinavien och kontinenten vilket utmanar planeringen av infrastruktur där en stor del av beslutskraften finns på riksnivå.

Närhet till Danmark och ankarföretag styrkor

Genom Öresundsbron finns en nära tillgång till Nordens största flygplats, Köpenhamns flygplats i Kastrup. Dessutom utvecklas det politiska binationella samarbetet inom Greater Copenhagen Committee. Det gör att de internationella kontaktytorna och kommunikationerna är större än vad MalmöLundregionen skulle ha haft utan närheten till Köpenhamn. Malmö är idag en internationell stad med 186 nationaliteter.

En styrka i MalmöLundregionen är att näringslivet är diversifierat inom en rad branscher med ett starkt nyföretagande. Under 2018 startades 9 250 nya företag i Skåne. 5 350 av dessa bildades i MalmöLundregionen, vilket motsvarar 58 procent. Malmö är den kommun i MalmöLundregionen där flest företag bildas. Därefter följer Lund, Vellinge och Trelleborg.

Innovationssystemet är väl utvecklat i MalmöLundregionen med fyra universitet, tre forskarparker och flera inkubatorer. Dessutom finns det ett antal stora så kallade ankarföretag i regionen. Trelleborgskoncernen har t.ex. utgjort en plantskola för ledare som idag återfinns inom en rad företag i Skåne. Malmö har lockat till sig många huvud- och specialistikontor. IKEA-sfären (Inter IKEA, Ingka och Ikano) etablerade sig 2015 med flera kontor i Malmö vilket resulterat i närmare 3 800 nya jobb. I Lund finns ankarföretag inom flera branscher såsom Alfa Laval (miljöteknik), Tetra Pak (förpackningar), Axis (nätverkskameror) samt Sony Mobil och Ericsson (mobilteknik).

FOTO: NEWS ØRESUND

MEGATRENDER

• **DEMOGRAFI:** Andelen personer i arbetsför ålder minskar. Det slår dock inte lika hårt mot Skåne som i många andra regioner i Europa. Ålderskrisen är inte lika tydlig inom MalmöLundregionen som istället har en större utmaning när det gäller integrationsarbetet.

• **URBANISERING/FÖRTÄTNING:** Allt större andel av världens befolkning bor i städer. Inom Skåne blir MalmöLundregionen allt mer tongivande såväl när det gäller befolkningstillväxt som jobbskapande och inom MalmöLundregionen blir Malmö allt mer betydande. Det sätter fokus på hur MalmöLundregionen kan knyta Malmö och Lund till de omgivande kommunerna så att inte ökad täthet blir detsamma som ökad trängsel. Samordnad stadsplanering och fortsatt utbyggd kollektivtrafik är nyckelfrågor. Men för närpendling upp till 20-30 km har elcyklar och en ökad skara trehjuliga lådcyklar blivit populära alternativ vilket sätter fokus på utformningen av och tillgången till cykelvägar och cykelsäkerhet. En annan utmaning gäller tillgången till laddstationer för elbilar om försäljningen av bensin- och dieselbilar ska upphöra 2030.

• **GLOBALISERING:** Minskade kostnader för transporter och informationsöverföring har skapat en allt mer sammanknuten värld där storstadsregioner tenderar att få störst nytta av globaliseringen. Dock har globaliseringen på senare år ifrågasatts. Skåne är starkt påverkad av globaliseringen som logistiknav för Skandinavien och med minst 186 nationaliteter i befolkningen. När världen kommer till MalmöLundregionen genom migration tenderar diskussionen att handla om integration. Hur vända fokus så att vi även ser de 186 nationaliteterna som en resurs och som en möjlighet för att skapa kontakter i och affärsutbyte med lika många länder?

Källa: Region Skånes rapport "Omvärld och trender 2019-2029" och Øresundsinstitutet.

• **DIGITALISERING:** Den digitala konkurrenskraften blir allt viktigare. App-tjänster, delningsekonomi, e-handel, e-hälsa, smarta städer, automatisering, big data och artificiell intelligens blir allt mer centralt för att utveckla konkurrenskraften, skapa ett framtidsorienterat näringsliv och upprätthålla god samhällsservice. Det sätter fokus på såväl utbildningssystem och forskning som näringslivets och samhällets förmåga att ta till sig de nya möjligheterna. Här har MalmöLundregionen en styrka genom fyra universitet: Malmö, Lund, SLU och WMU.

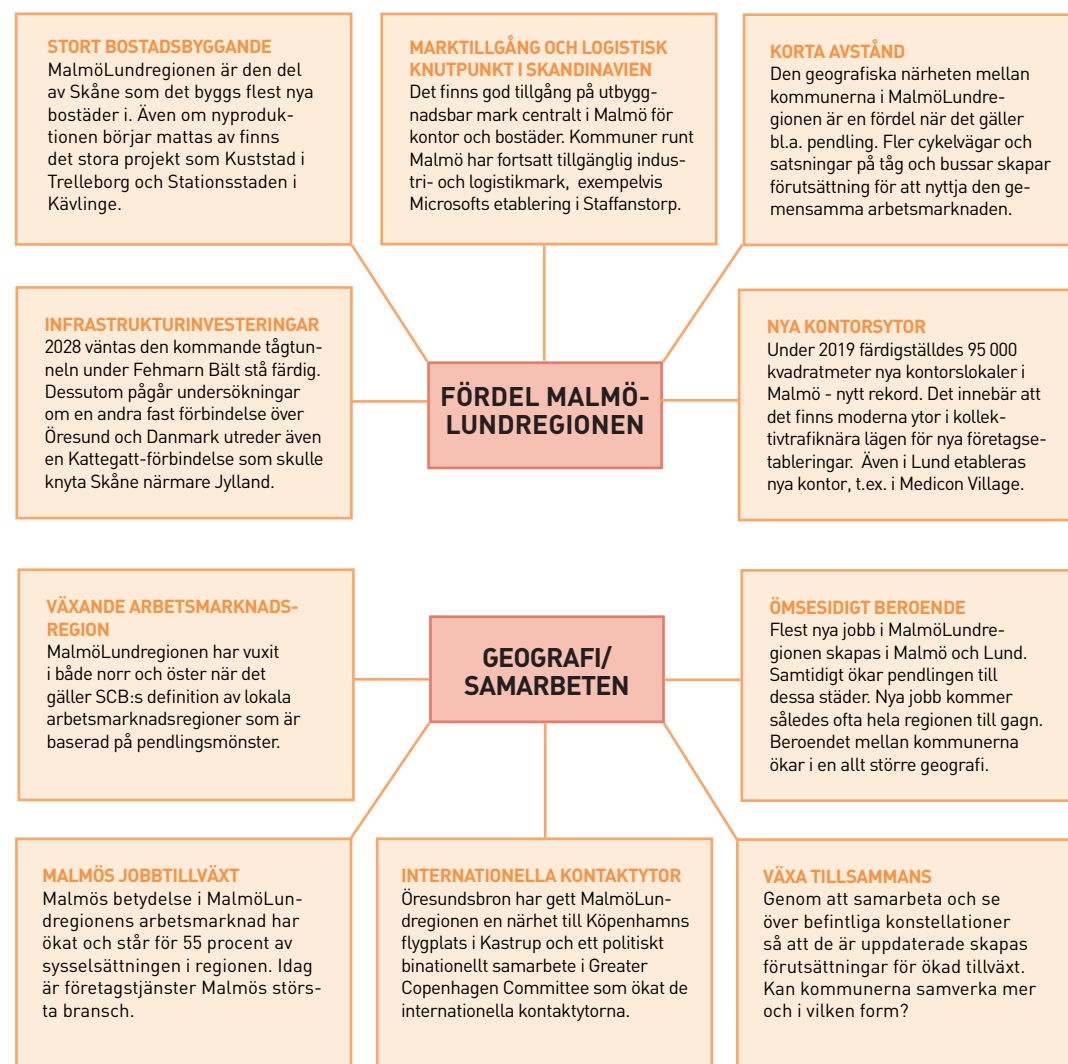
• **KLIMATFRÅGAN:** En fortsatt ökning av utsläppen av växthusgaser sätter fokus på snabba och breda klimatåtgärder och en omställning av samhälle och näringsliv till en cirkulär och fossilfri ekonomi. Samtidigt krävs åtgärder för att hantera de klimatförändringar som redan uppstått. Havsnivåhöjningen och ett ökat inslag av kraftiga oväder sätter inom MalmöLundregionen fokus på att skydda Skånes kuster samt förmågan att klara skyfall. Hur kan MalmöLundregionen nyttja kunskap och forskning om klimatfrågor för att skapa nya företag och jobb? I Danmark har det växt fram en världsledande vindkraftsindustri, men också en ledande aktör inom vindkraftsproduktion, Ørsted. En aktuell frågeställning gäller hur MalmöLundregionen kan arbeta med klimatfrågan så att regionen blir ett föredöme och därmed uppfattas som en attraktiv boenderegion med hållbarhet (ekologisk, social och ekonomisk) som en naturlig del i vardagen. Hur nyttjas den kompetens som finns inom MalmöLundregionens medlemskommuner, Region Skåne samt näringsliv och universitet (t.ex. Lunds universitets Hållbarhetsforum och Institutet för hållbar stadsutveckling, ISU, vid Malmö universitet)?

Del I:
PERSPEKTIV

Samarbete och hög byggtakt ger regionen fördelar

Det finns goda möjligheter för nya företagsetableringar i MalmöLundregionen sett till tillgänglig mark och moderna kontorslokaler. Dessutom finns stora bostadsprojekt och en hög byggtakt. Öresundsbron gav regionen ett nytt geografiskt läge och kommande investeringar, som Fehmarn Bält-tunneln, skapar nya liknande möjligheter. Antalet jobb i regionen ökar liksom pendlingen. Kommunerna knyts allt tätare samman och det sätter fokus på att de olika kommun- och regionsamarbetena är uppdaterade till geografi och innehåll.

I grafiken avser streckade rutor vanligen utmaningar och rutor med heldragna linjer styrkor eller fördelar som regionen kan dra nytta av.

MalmöLundregionen har flera fördelar när det gäller framtida tillväxt. God marktillgång, moderna kontor på attraktiva lägen, ett stort bostadsbyggande, flera universitet, en växande befolkning, en stor andel högutbildade och en internationell bredd är några av regionens styrkor. Det har bidragit till att en rad företag utvecklats eller etablerat sig i regionen, däribland:

- IBM beslutade sig under 2015 för att placera sitt nya svenska utvecklingscentra i Malmö och motiverade valet med att staden anses innovativ med stor mångfald och närhet till flera universitet och högskolor.
- Bosch och Volvo Personvagnar har etablerat utvecklingsavdelningar på Ideon Science Park i Lund där det finns stor kompetens inom mobilteknik och Internet of Things.
- Inter IKEA, Ingka och Ikano har sedan 2015 etablerat flera kontor i Malmö och en stor del av IKEA:s digitala affärsutveckling sker här.
- Microsoft bygger ett datacenter i Staffanstorp som har god marktillgång och närhet till flera universitet och science parks.

Att MalmöLundregionen för närvarande arbetar med en gemensam kartläggning av tillgänglig etableringsmark för företag är ett bra exempel på hur regionen kan stärka sin konkurrenskraft när det gäller företagsetableringar. Det ökar sannolikheten för att ett företag som är intresserat av en etablering ska hitta rätt mark eller lokal genom att de kan få en snabb överblick. Oavsett i vilken kommun en etablering sker så sprids nyttan till de övriga kommunerna i MalmöLundregionen. Den ökande pendlingen gör att bostadsort och arbetsort allt oftare är olika. Företagens upphandling av lokala tjänster ser inget stopp vid kommungränsen.

En reflektion från det samlade arbetet med denna analys när det gäller MalmöLundregionens relation till näringslivet är vikten av att kommuner och region fokuserar på att skapa förutsättningar för ett växande näringsliv. Ovan nämnda kartläggning av etableringsmark är ett bra exempel på hur den offentliga kompetensen kan utvecklas i samarbete mellan flera kommuner. Snabb service, tydlig information samt förmågan att snabbt kunna anpassa kommunernas service till näringslivets aktuella behov är andra exempel där den offentliga kompetensen kan ha stor betydelse för näringslivet. Tre enkla exempel på frågor som kan utvecklas inom MalmöLundregionen gäller:

- Utbudet av hemsidor med information till näringslivet har fortfarande främst fokus på vad det enskilda näringslivskontoret kan erbjuda

samt någon form av länklista till andra organisationer. Ett byte från ett utbudsstyrt till efterfrågestyrt perspektiv med företagets behov i centrum kan ge helt andra lösningar. Istället för att ha fokus på vad den egna organisationen/kommunen erbjuder skulle hemsidorna få karaktären av ett smörgåsbord med information om all tillgänglig företagsservice i regionen. Här kan samarbetet i MalmöLundregionen fylla en viktig funktion.

- För att på allvar betraktas som en internationell region behövs en utökad satsning på internationella skolor i regionen. Det är signal Öresundsinstitutet har fått från näringslivet under analysarbetet. Expats har i vårt tidigare analysarbete även berättat om avsaknad av ett engelskspråkigt kulturliv och behovet av en utökad medborgarinformation på engelska. Ett positivt exempel är Lunds satsning på International Citizen Hub.
- Som innovativ region kan förhållningssättet till nya app-lösningar och delningstjänster utvecklas. Mediebilderna av nya servicelösningar som Airbnb, Uber och elsparkcyklar är att de oftast möts med kritik. Samtidigt får de nya tjänsterna en snabb acceptans hos en växande användarskara. Här finns en utvecklingspotential om det går att skapa ett koncept där de nya företagen mera tydligt välkomnas samtidigt som samhället snabbt utreder eventuellt negativa följdverkningar och hur de kan elimineras.

Mediebilderna av MalmöLundregionen och framför allt Malmö är inte oväsentliga när företag väljer etableringsort. Bilden är kontrastrik. Å ena sidan är andelen Malmöbor som inte utsatts för brott under det senaste året den högsta på 10 år och antalet dödsskjutningar har minskat under 2018 och 2019. Å andra sidan genomför polisen för närvarande operation Rimfrost på grund av fortsatt stora problem med bombåd, dödsskjutningar och narkotika. På samma sätt kan den goda sysselsättningsutvecklingen under de senaste 20 åren ställas mot den höga arbetslösheten.

I Öresundsinstitutets övriga analysarbete har vi noterat att det över tid tenderar att utvecklas en form av specialisering inom kommunernas näringsliv. Det gör att kommunerna i MalmöLundregionen snarare bör se sig som komplement än som konkurrenter till varandra.

Malmö har växt fram som en allt viktigare tjänsteproducerande stad med många huvudkontorsetableringar och Lund blir en allt viktigare forskningsstad. Samtidigt har Lund, precis som

Höör och Trelleborg, många sysselsatta inom vård- och omsorg. På samma sätt utgör Landskrona, Eslöv och Trelleborg ett nära industriält runt Lund och Malmö. Med Malmö Airport inom kommungränsen är Svedala en viktig logistikort tillsammans med kommuner som Trelleborg, Malmö, Landskrona, Helsingborg, Ängelholm och Åstorp.

Malmö hamnar ofta i fokus när MalmöLundregionens tillväxt diskuteras. Staden har haft en god utveckling när det gäller nya jobb och företagsetableringar. Tidvis har näringslivet i Malmö svarat för hälften av alla nya företagsjobb i Skåne. Samtidigt ökar pendlingen i regionen och många av de nya jobb som skapas i Malmö kommer invånare i omkringsliggande utpendlingskommuner till gagn.

Kommunerna knyts genom arbetsmarknadens utveckling närmare varandra och det ömsesidiga beroendet mellan kommunerna förstärks. SCB har utökat sin definition av Malmö-Lund som arbetsmarknadsregion vid ett flertal tillfällen och inkluderat fler kommuner både österut och norrut.

Med tjänstenäringarnas tillväxt har utbudet av kontorslokaler stor betydelse för kommunernas möjlighet att attrahera företag. Flexibla kontorslokaler och tillgång till kontorsgemenskaper där det går att hyra skrivbordspåsar permanent eller per dag, så kallade open workspaces, efterfrågas allt mer. Här har Malmö under många år haft ett större utbud och större nybyggnation än andra orter i regionen. Lund har nyttjat det stationsnära läget för kontorsbyggen och arbetar samtidigt med förtätning på Brunnsnäs, Ideon och Medicon Village-områdena.

Med 95 000 kvadratmeter ny kontorsyta i Malmö under 2019 har utbudet av moderna kontorslokaler ökat. Marktillgången för nya kontor och bostäder i såväl Malmö och Lund som omgivande kommuner är god jämfört med läget i Stockholm och Göteborg.

Nya infrastrukturprojekt påverkar regionen

Nya infrastrukturinvesteringar kan ytterligare förstärka regionens position som en logistisk knutpunkt i Skandinavien. Inom Skåne har det utbyggda Pågatågsnätet fått stor betydelse för den ökande pendlingen liksom Öresundstågen som förbinder hela södra Sverige med Skåne och Själland.

Öresundsbron har gett MalmöLundregionen ett nytt geografiskt läge och en närhet till Danmark och Köpenhamns flygplats i Kastrup, men även en position som logistiknav. Det väntas ytterligare förstärkas med den kommande Fehmarn Bält-förbindelsen som beräknas stå färdig 2028.

En skånsk utmaning är att den regionala tågtrafiken samas med nationell och europeisk tågtrafik på samma banor. Det har skapat stor trängsel vilket gör att den pågående utbyggnaden av järnvägen Malmö-Lund till fyrspar är viktig.

På sikt väntas trängseln öka även på Öresundsbron. När Fehmarn Bält-tunneln står klar väntas trafikflödet upp mot Öresund att öka.

Under 2020 färdigställs två Interregprojekt med fokus på ytterligare en fast förbindelse över Öresund. Det gäller dels en strategisk analys/förberedande studie av en fast förbindelse mellan Helsingör och Helsingborg som genomförs av danska Vejdirektoratet och Trafik-, Bygge- och Boligstyrelsen samt Trafikverket i Sverige. Och det gäller dels Malmö och Köpenhamns gemensamma utredning om en metroförbindelse mellan städerna, Öresundsmetron, där Malmö nyligen beslutat utreda en vidare utbyggnad av metron in i staden. Dessutom utreder danska staten en fast förbindelse över Kattegatt för bilar och tåg vilket förväntas kunna halvera restiden mellan Köpenhamn och Aarhus. Ur MalmöLundregionens perspektiv bör Kattegattförbindelsen lyftas fram som en möjlighet att knyta an till Aarhus och norra Jylland vilket kan öppna upp för nya affärer såväl när det gäller näringsliv som turism. Om Danmark väljer att bygga en Kattegattförbindelse kan det finnas en risk för att landet skjuter fram ett beslut om en andra fast förbindelse över Öresund.

MalmöLundregionen har haft ett högt bostadsbyggande och även en markant uppgång i bostadspri-serna. Även om konjunkturen gör att nyproduktionen av bostäder börjar minska finns det fortsatt många stora utbyggnadsområden i regionen där det kommer att tillföras nya bostäder framöver. Ett par sådana exempel är de områdena Kuststad i Trelleborg, Stationsstaden i Kävlinge och Brunnsnäs i Lund.

Malmö använder allt oftare begreppet halvmiljönersstaden och syftar då på att befolkningen väntas växa från 343 800 invånare i november 2019 till 500 000 år 2047. Det innebär en kraftigt ökad förtätning eftersom Malmö inte ska växa utanför yttre ringvägen. Även övriga MalmöLundregionen växer. Lund får till exempel nya förutsättningar att expandera med bostäder på Brunnsnäs när spårvägen invigs senare i år samtidigt som den kommande järnvägsstationen vid Klostergården skapar ett nytt stationsnära utbyggnadsområde. Även om de tio mindre kommunerna i MalmöLundregionen var för sig är betydligt mindre än de två städerna är det viktigt att notera att de tillsammans utgör en stor enhet.

Kommunerna flätas allt tätare samman

MalmöLundregionen är ett av flera samarbeten som de 12 medlemskommunerna deltar i. Utbyggd infrastruktur och ökad pendling i kombination med urbaniseringstrenden gör att kommunerna flätas allt mer samman. Kommuninvånarna och företagen ser inte kommungränsen på samma sätt som politiker och tjänstemän gör i det dagliga arbetet. Ovanstående trend i kombination med ett behov av att sänka kommunernas kostnader gör att antalet samarbeten tenderar att öka.

Trenden mot ökad sammanflätning och fler samarbeten gör kommunerna starkare, men innebär också en rad utmaningar:

- Samarbetena behöver tydligt definieras för att säkerställa optimal funktionalitet och för att undvika överlappningar.
- Antalet styrdokument tenderar att öka med antalet samarbeten. Risken är att mängden styrdokument blir oöverskådligt för den enskilda medarbetaren, invånarna och näringslivet.
- Hur säkerställa att det finns tillräckligt god kunskap om de andra medverkande kommunerna/organisationerna i ett samarbete?
- När allt fler invånare pendlar till en arbetsplats i en annan kommun finns risk för ett demokratiskt tomrum - pendlaren saknar politiskt inflytande i arbetskommunen.

MalmöLundregionens kommuner ingår idag i det politiska binationella samarbetet Greater Copenha-

gen Committee. Förra året utökades medlemsskaran, som tidigare bestått av regioner och kommuner i Skåne och på Själland, med Region Halland. Nu överväger Blekinge att ansöka om medlemskap. Men det är inte det enda samarbetet som växer. Även det tysk-dansk-svensk-norska politiska samarbetet STRING, som arbetar med infrastruktur och gröna tillväxtfrågor i relation till Fehmarn Bält-förbindelsen, har utökats. Bland annat gick Malmö stad med som medlem 2018. Dessutom utökas flera av de kommunala samarbetena, exempelvis ett upphandlingssamarbete mellan tio kommuner i MalmöLundregionen. Andra exempel på kommunala samarbeten är SYSAV, Sydvatten och flera samarbeten inom räddningstjänsten.

Kommunerna knyts tätare samman och förmågan att samarbeta kan anses vara en central fråga för att ta vara på framtida utvecklingsmöjligheter. Men även externa kontakter står i fokus liksom behovet att nyttja regionens internationella kontaktytor på bästa sätt.

Att diskutera:

- Hur kan kommunerna öka samarbetet ytterligare och dra nytta av de fördelar som finns när det gäller att nyttja resurser bättre och att samlat bli en större kraft?
- Är samsamhetsgeografierna aktuella och inriktningarna uppdaterade? Är avgränsningarna mot andra samarbeten tillräckligt tydliga?
- Ett starkt samarbete kräver god kunskap om varandra. För att öka kunskapen mellan kommunerna kan man till exempel arbeta med personalbyten, gemensamma traineeprogram och ledarskapsutbildningar. Ett annat sätt att knyta samman kommunerna är att införa en policy om att vid stora event alltid säkerställa ett visst antal gäster från omgivande kommuner, inklusive Köpenhamn.
- En rörlig befolkning med ökad pendlingsvilja skapar möjligheter i en tid av både bostadsbrist och kompetensbrist. Hur kan kommunerna i MalmöLundregionen bättre ta tillvara varandras styrkor och komplettera varandra snarare än att konkurrera? Hur kan stationslägen bättre nyttjas för att skapa attraktiva boenden med knytning till hela regionens arbetsmarknad?
- Kan kommunerna i MalmöLundregionen genom olikheter i marktillgång och specialisering mot olika branscher samarbeta mer kring företagsetableringar?
- Hur kan MalmöLundregionen dra nytta av de stora infrastrukturinvesteringar som planeras och affärsmöjligheterna som följer?

Hög arbetslöshet trots en ökad sysselsättning

Bilden av MalmöLundregionens befolkning och arbetsmarknad bjuder på stora kontraster. Här finns en växande befolkning med en hög utbildningsnivå som är jämbördig med Göteborg och Stockholm, en god sysselsättningsökning men fortsatt hög arbetslöshet. Behovet av grundläggande utbildningar är stort med tanke på den höga arbetslösheten bland de som inte har gymnasieutbildning eller som är utrikes födda.

STARK BEFOLKNINGSTILLVÄXT

740 000 invånare var bosatta i MalmöLundregionen i november 2019. Det är en ökning med 94 200 på tio år och motsvarar 14,6 procent. Det är en större ökning än i Stor-Göteborg (+13,5%), men mindre än i Stor-Stockholm (+17,9%).

FLER UNGA OCH ÄLDRE

MalmöLundregionen har inte en lika stor åldersproblematik som många andra delar av Europa även om antalet personer över 65 år är den grupp som har vuxit mest i 9 av de 12 samarbetskommunerna. Även antalet unga ökar.

BEFOLKNING

INTEGRATIONSUTMANING

Arbetslösheten bland utrikes födda i MalmöLundregionen var 24 procent i december 2019, en ökning med nio procentenheter på tio år. Språk- och yrkesutbildning är en nyckel till arbetsmarknaden.

OUTNYTTJAD POTENTIAL

Störst arbetslöshet i regionen, 32 procent, finns bland personer som inte har gått ut gymnasiet och som behöver hjälp med utbildning. 186 nationaliteter finns i regionen - en delvis outnyttjad potential när det gäller näringslivets export.

MIGRATION

2018 flyttade 13 000 personer från utlandet till MalmöLundregionen, medan 6 100 personer flyttade från regionen till utlandet.

HÖG ARBETSLÖSHET I REGIONEN, DEC 2019

32% - ej gymnasieutb.
24% - utlandsfödda
11% - unga, 18-24 år
9% - äldre, 55-64 år

HÖG UTBILDNINGSNIVÅ

Andel med eftergymnasial utbildning (20-64 år):
49% - MalmöLundregionen
50% - Stor-Stockholm
48% - Stor-Göteborg

INTEGRATION

Behovet att arbeta med integrationsfrämjande åtgärder har ökat efter migrationsvågen 2015-2016.

Utlandsfödda och personer utan gymnasieutbildning är två överlappande grupper som toppar statistiken över arbetslösa.

Många aktörer arbetar med integration i regionen och det kan vara svårt att få en överblick över vilka insatser som görs och vilket resultat de har gett.

ARBETSLÖSHET UTANFÖRSKAP

OFFENTLIGA JOBB

Andel anställda i offentlig sektor:
31% - MalmöLundreg.
19% - Stor-Stockholm
26% - Stor-Göteborg

UTBILDNINGSBEHOV

Den höga arbetslösheten bland lågutbildade visar på stort behov av Komvux och Yrkeshögskola.

KÖPENHAMN

2015 pendlade 11 400 personer från MalmöLundregionen till jobb i Danmark.

FOTO: NEWS ØRESUND

MalmöLundregionen är en tillväxtregion som under de senaste tio åren vuxit med 94 200 personer, motsvarande 15 procent. Tillväxttakten är något större än för Stor-Göteborg, men något mindre än för Stor-Stockholm. Malmö är den kommun där befolkningen ökat mest i regionen. I Malmö bor idag 46 procent av invånarna i MalmöLundregionen.

Åldersgruppen 25-44 år växer kraftigt i Malmö, Lund och Burlöv. Samtidigt minskar den i Vellinge och Kävlinge, och växer endast marginellt i övriga kommuner. I nio av tolv kommuner är det istället gruppen över 65 år som växer mest, vilket kan komma att anstränga kommunernas ekonomi framöver.

49 procent av befolkningen mellan 20 och 64 år har en eftergymnasial utbildning i MalmöLundregionen vilket ligger i nivå med Stor-Stockholm och Stor-Göteborg. Med tanke på att det råder kompetensbrist inom en rad yrken är ett rimligt antagande att det inte handlar om andelen högutbildade utan matchningen mellan befolkningens val av utbildning och behovet på arbetsmarknaden. Under läsåret 2018/2019 togs 9 972 examina ut vid Lunds universitet och Malmö universitet.

Däremot finns ett uppenbart behov av grundläggande utbildning inom Komvux och Yrkeshögskolan med tanke på att de två grupper där det råder högst arbetslöshet är personer som saknar gymnasieutbildning samt utlandsfödda. Här är det viktigt att se grupperna som outnyttjade resurser på arbetsmarknaden.

Utrymmet att öka antalet offentliga anställningar för att komma tillrätta med den höga arbetslösheten inom MalmöLundregionen är begränsat. Under 2018 var 31 procent av de sysselsatta i regionen anställda inom offentlig sektor. Det kan jämföras med 26 procent i Stor-Göteborg och 19 procent i Stor-Stockholm.

Det finns stora skillnader mellan kommunerna i MalmöLundregionen när det gäller sysselsättning och utbildningsnivå och arbetslöshet. Lund (68 procent) och Lomma (64 procent) är de kommuner där flest invånare har en eftergymnasial utbildning. I Skurup och Trelleborg är motsvarande siffror 30 respektive 32 procent. När det gäller arbetslöshet var den 3,9 procent i Lomma och 4,4 procent i Vellinge i december 2019. I Burlöv var arbetslösheten 11 procent, och i Malmö hela 13,9 procent vid samma tid. Liknande variationer mellan kommunerna finns bland annat när det gäller bostadspriser, skuldsättning och hushållens disponibla inkomst.

Dessa skillnader mellan kommunerna inom MalmöLundregionen tillsammans med Malmös ökade betydelse för jobbtillväxten sätter fokus på kollektivtrafik och pendlingsmöjligheter. Under de

senaste tio åren har pendlingen inom Skåne ökat med 20 procent. I 31 av 33 kommuner ökar pendlingen. Även den långväga pendlingen har ökat. Under perioden har bland annat Pågatågsnätet fortsatt att byggas ut liksom väg E22 mellan Lund och Kristianstad.

Nära 12 000 personer pendlar i vardera riktningen mellan Malmö och Lund. Bland inpendlarna till Malmö är företagstjänster den vanligaste branschen medan inpendlingen till Lund domineras av personer som arbetar inom vård och omsorg. I Burlöv, Kävlinge och Staffanstorps är handel den största inpendlingsbranschen medan utbildningsväsendet är störst bland inpendlarna till Lomma, Skurup och Vellinge. Eslöv är enda kommunen i MalmöLundregionen där flest inpendlare arbetar inom industrin.

Att diskutera:

- Hur kan MalmöLundregionens fyra universitet bättre utnyttjas som resurs på arbetsmarknaden? Kan matchningen mellan utbudet av utbildningar och behovet på arbetsmarknaden förbättras?
- Hur kan den grundläggande utbildningen stärkas och bättre nå ut till personer som saknar gymnasieutbildning - den grupp som har högst arbetslöshet?
- Hur kan validering av utländska utbildningar och möjligheterna till kompletterande utbildningar förbättras för att ge fler utlandsfödda en bättre position på arbetsmarknaden?
- Vad kan göras för att minska skillnaderna i MalmöLundregionen när det gäller social hållbarhet?
- Hur kan pendlingsmöjligheterna förbättras inom Skåne för att skapa bättre geografisk matchning på arbetsmarknaden?
- Hur kan arbetet med gränshinder och tågtrafiken mellan Sverige och Danmark förbättras så att fler kan få jobb på den danska arbetsmarknaden och tvärtom? Vilka möjligheter finns när det gäller Greater Copenhagen-samarbetets arbete med en arbetsmarknadschakter?

FOTO: NEWS ØRESUND

I grafiken avser streckade rutor vanliga utmaningar och rutor med heldragna linjer styrkor eller fördelar som regionen kan dra nytta av.

Företagen skapar nya jobb - men mindre FoU

Sedan 1998 har det skapats närmare 95 000 nya jobb i MalmöLundregionen och sysselsättningsökningen ligger på nästan samma nivå som i Stor-Göteborg och Stor-Stockholm. Produktivitetens utvecklingen i Skåne har börjat återhämta sig medan näringslivets satsningar på forskning och utveckling minskat från 14,4 miljarder 2007 till 11,6 miljarder kronor under 2017. Hur kan det skapas fler nya företag från universitetens forskning och hur kan regionens 186 nationaliteter bättre nyttjas som tillgång i näringslivet?

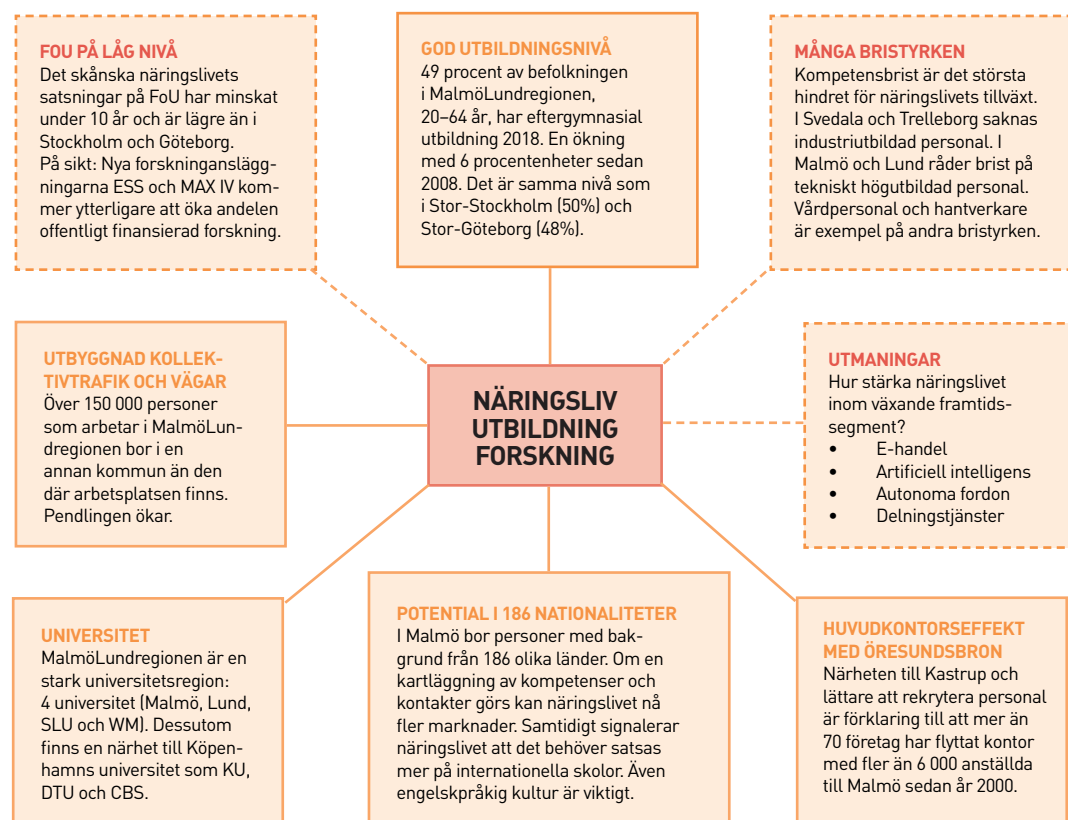

FOTO: NEWS ØRESUND

I grafiken avser streckade rutor vanliga utmaningar och rutor med heldragna linjer styrkor eller fördelar som regionen kan dra nytta av.

Näringslivet i MalmöLundregionen har ändrat karaktär under de senaste decennierna medan sysselsättningen ökat i samma omfattning som i Stor-Stockholm och Stor-Göteborg. Industrin är den enda bransch som märkbart minskat antalet anställda. Vård- och omsorg, företagstjänster, handel och utbildning är de branscher som har flest anställda, de har ökat antalet anställda med mellan 17 och 33 procent. Flera av de branscher i MalmöLundregionen där sysselsättningen ökat mest under den senaste tioårsperioden är branscher med en hög andel anställda i offentlig sektor. Procentuellt sett har branschen offentlig förvaltning och försvar ökat mest, och sysselsätter nu 41 procent fler än under 2008.

Problemen med en negativ produktivitetens utveckling åren efter den senaste finanskrisen har börjat rätta till sig sett till Skåne som helhet. Enligt Produktivitetskommissionen Skånes rapport från december 2019 ökade produktiviteten i det skånska näringslivet mer än i övriga storstadsregioner under senaste statistikperioden 2016–2017.

När det gäller forskning och utveckling, FoU, är utvecklingen inte lika god inom det skånska näringslivet. Medan den offentliga sektorn i Skåne ökat de årliga FoU-satsningarna från 3,9 miljarder kronor under 2007 till 6,7 miljarder 2017 så har näringslivets satsningar minskat från 14,4 till 11,6 miljarder. Till stor del torde det röra sig om neddragningar inom Sony Mobile/SonyEricsson, Ericsson samt AstraZenecas nedläggning av sin forskningsenhet i Lund.

Satsningar på forskningsinfrastruktur som Biomedicinskt Centrum, MAX IV och European Spallation Source i Lund gör att den offentliga satsningen på FoU väntas fortsätta öka. Förskjutningen mot en större andel offentligt finansierad forskning ger en ökad stabilitet, men innebär också att tiden från inledande forskning till nya produkter blir längre. Från det att Lunds tekniska högskola invigdes 1965 tog det 18 år innan tiden var mogen att skapa Ideon Science Park.

Med fyra universitet (Malmö, Lund, SLU och WMU), tre forskarparker (Ideon, Medeon och Medicon Village) samt flera inkubatorer och närhet till danska universitet som Köpenhamns Universitet, Danmarks Tekniska Universitet och Copenhagen Business School har näringslivet inom MalmöLundregionen en god tillgång till högt utbildad arbetskraft och forskning. Trots det råder det arbetskraftsbrist inom såväl yrken som kräver högre utbildning som inom hantverksyrken. En stor arbetskraftsreserv återfinns bland personer utan gymnasieutbildning och utrikes födda, men då handlar det om behov av mera grundläggande utbildningar inom Komvux

eller Yrkeshögskola.

Även om innovationssystemet idag bidrar till att det skapas många nya företag är det viktigt att MalmöLundregionen har ett antal större så kallade ankarföretag med resurser till omfattande forskning, men även till produktion och global marknadsföring. Med IKEA-sfärens satsningar på bland annat digital affärsutveckling i Malmö har staden fått ett ankarföretag med drygt 4 200 anställda inom Inter IKEA, Ingka och Ikano. I Lund har den ledande tillverkaren av nätverkskameror, Canonägda Axis, vuxit till drygt 2 000 anställda, med Tetra Pak, Alva Laval, Sony Ericsson och Ericsson som andra viktiga ankarföretag. Kombinationen av Lunds tekniska högskola och den kompetens som skapats inom Sony Mobile och Ericsson har gjort att Ideon på senare år lockat till sig bilföretag som Volvo Cars och Bosch.

Utmaningen framöver gäller hur näringslivet inom MalmöLundregionen kan utvecklas inom nya expansiva områden som AI, e-handel och hur befintliga företag kan nyttja ny teknologi för förnyelse och höjd produktivitet. Samtidigt syns hur e-handeln nu börjar slå ut företag inom traditionell handel. Tåg- och taxiföretag samt åkerier ser inom ett eller ett par decennier ut att behöva ställa om för användning av autonoma fordon med kraftigt lägre personalbehov.

Att diskutera:

- Hur bevara styrkorna i regionens näringsliv med en välutvecklad uppstartsmiljö, växande kluster inom allt från mobilteknik och Internet of Things till många stora ankarföretag?
- Hur kan den internationella profilen stärkas? I regionen finns flera stora internationella företag, universitet och nu forskningsanläggningarna MAX IV och ESS. Finns tillräckligt med internationella skolor och engelskspråkig kultur för expats? Hur väl nyttjas att regionen har minst 186 nationaliteter - en möjlighet att knyta kontakter och göra affärer med lika många länder.
- Hur öka öppenheten för nya delningstjänster och affärsmodeller? Dra lärdom av debatten om elsparkcyklar som skapat en ny marknad.
- Hur skapa fler nya företag från universiteten och övriga delar av innovationssystemet? Från tidigare analyser kan noteras att det är svårt att navigera inom systemet. Kartläggning och ökad information om innovationssystemets struktur kan behövas och då gärna även på engelska för att göra det lättare för utländska aktörer att medverka.

Hållbarhet i fokus - ökade insatser krävs

Det återstår nu tio år innan FN:s globala mål i Agenda 2030 ska vara genomförda. Trots stora insatser krävs det ökade ansträngningar för att nå målen, såväl globalt som inom MalmöLundregionen. De senaste åren har klimatmålen fått ökat fokus. Redan 2015 uppnåddes Skånes 2020-mål om en 30-procentig minskning av utsläppen av växthusgaser. Men det är en lång väg kvar till målet 2030 om 80 procent lägre utsläpp jämfört med 1990 och den skånska elbristen kan påverka negativt. Stigande havsnivåer är en annan skånsk klimatutmaning.

GEMENSAMMA UTMANINGAR

"Vi är den första generationen som kan utrota fattigdomen och den sista som kan bekämpa klimatförändringarna", sa FN:s tidigare generalsekreterare Ban Ki-moon om de globala målen för hållbar utveckling från FN när de antogs av världens länder 2015.

Arbetet med ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet förutsätter samarbete och där utgör MalmöLundregionen en god förutsättning.

När det gäller klimatet är stigande havsnivåer och behov av kustskydd en konkret fråga i Skåne. Det drabbar vissa kustkommuner, men kommer att kräva insatser ur ett brett samhällsperspektiv. Här kan även försäkringsbolag bli drivande genom höjda premier eller vägran att försäkra vissa objekt.

Övergång till storskalig produktion av el- och vindkraft kräver också planering över kommungränserna och till havs.

SYDVÄSTLÄNKEN DRÖJER

Från Hallsberg till Hörby går Sydvästlänken som är Svenska Kraftnätets största investering någonsin och som ska öka överföringskapaciteten med 25 procent. Tekniska problem har försenat driftstarten till oktober 2020.

FÖR LITEN ELPRODUKTION I SÖDRA DELEN AV SVERIGE

Enligt Länsstyrelsen Skåne är grundproblemet att den lokala elproduktionen i södra Sverige uppgår till 3 TWh och därmed inte matchar efterfrågan på 13 TWh.

SKÅNSKT KLIMATMÅL

År 2030 ska utsläppen av CO₂ i Skåne ha minskat med 80 procent jämfört med 1990. Fram till 2015 hade utsläppen minskat med 31 procent enligt Klimatsamverkan Skåne.

HÅLLBARHET

NYTTJA KÖPENHAMN

Hur nyttja Köpenhamn och Greater Copenhagen-samarbetet? Genom Höfor utreder Köpenhamn t.ex. bygget av två vindkraftparker i Öresund. Interreg ÖKS omfattar en rad miljöprojekt som Lighting Metropolis - Green Economy, Cirkulære Industrielle Symbioseparker Skandinavien, Greater Bio samt Smart Cities Accelerator.

ELBRIST

NY ELKONSUMTION

- MAX IV och ESS
- Industrins utbyggnad
- Microsofts datacenter i Staffanstorps
- Nya tåglinjer samt elbussar och elbilar

UPPHANDLING I SAMARBETE

Hur kan kommunernas arbete med upphandling bättre nyttjas som gemensamt strategiskt verktyg och styra hållbarhetsfrågan ur ett inköpsperspektiv? Här finns redan vissa samarbeten mellan Lund och några mindre kommuner medan Malmö tenderar att arbeta själv i kraft av sin storlek. Här finns sannolikt en outnyttjad potential.

SAMPLANERING ISTÄLLET FÖR KONKURRENS

Hur kan samverkan mellan kommunerna öka ur ett hållbarhetsperspektiv? Exempel på möjligheter:

- Stadsplanering
- Havsbaserad vindkraft
- Skolprojekt
- Livsmedel
- Jordbruksmark

ELKRISEN TILLFÄLLIGT LÖST

Elbristen har lösts tillfälligt. Eon får använda Helenholmsverket samtidigt som elnätet trimmas och flexibla elavtal införs.

TYDLIGARE SAMHÄLLSANSVAR FÖR TILLGÅNGEN PÅ EL

Elkrisen har fört med sig en insikt om behovet av regional styrning. Länsstyrelsen Skåne och Region Skåne gör nu egna utredningar.

MER VIND- OCH SOLKRAFT I SKÅNE

Undersökningar görs för större utbyggnad av sol- och vindkraft.

Att samhället ska vara hållbart i de tre perspektiven socialt, miljömässigt och ekonomiskt har fått allmän acceptans och nyanseras ytterligare i FN:s 17 globala mål. Även om alla tre perspektiven har bäring på utmaningarna inom MalmöLundregionen har vi i detta kapitel valt att huvudsakligen fokusera på klimatmålen som fått en ökad aktualitet under de senaste åren.

"Skåne ska vara klimatneutralt och fossilbränslefritt år 2030. Vi som går på gymnasiet idag kommer då att vara 30 år gamla. Vi vill leva ett bra och klimatsmart liv och vi förväntar oss att mycket har skett till år 2030. Vi vill bo i en klimatsmart stad där det finns solpaneler på alla tak och husen är extremt klimatteffektiva. Allt vi äter och köper så som kläder och mat har blivit tillverkade i Skåne och butikerna säljer närproducerat..."

Tankarna ovan är formulerade av elever på kursen "Politik och hållbar utveckling" vid Jensen gymnasieskola i Malmö och återgivna i Klimatsamverkan Skånes rapport Ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne – Klimat- och energistrategi för Skåne från 2018.

I den regionala utvecklingsstrategin, Det öppna Skåne 2030, har länets aktörer samlats kring en målbild om ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne där de skånska miljömålen har uppnåtts.

Det återstår nu tio år för att förverkliga såväl de skånska som de globala målen. Stora insatser har gjorts, men fortfarande återstår ett avgörande arbete. Klimatsamverkan Skånes rapport från 2018 visar hur utsläppen av växthusgaser i länet redan 2015 hade nått 2020-målet om en 30-procentig minskning jämfört med 1990. Samtidigt kunde noteras att kurvan hade planat ut under 2014-2015 vilket är alarmerande med tanke på att målet till 2030 är en minskning av utsläppen med 80 procent.

En slutsats baserad på ovan nämnda rapport är att det behövs en betydligt kraftfullare insats. Med tanke på den tid som krävs för planering, beslut, tillståndsgivning och genomförande är tiden knapp för att nå 2030-målen.

I Danmark gjordes det i december 2019 en politisk överenskommelse i Folketinget om ett mål på 70 procent lägre CO₂-utsläpp fram till 2030. Det startade en samhällsdebatt om vad det innebär för invånare och näringsliv. Dansk Industri presenterade redan vid sitt toppmöte i september 2019 en 2030-plan för en 65-procentig minskning av CO₂-utsläppen där budskapet var att det går att skapa 120 000 nya jobb och ha de statliga finanserna i balans om regeringen följer en utarbetad klimatplan. Den danska tidningen Berlingske

försökte i en artikel i februari 2020 visa exempel på vad som krävs för att nå målet: Antalet havsbaserade vindkraftverk måste öka från 142 till 875 stycken, antalet elbilar öka från 14 600 till 1 500 000 och en användande av solceller öka från 10 till 110 kvadratkilometer installerad yta. Det är med andra ord en kraftfull omställning som ska genomföras i Danmark. Samma omställning är aktuell i Skåne för att uppnå de regionala utsläppsmålen. Det kommer att ställa stora krav på att kommuner och elleverantörer bygger ut elsystem så att det blir möjligt att sätta upp tillräckligt många laddstolpar, eller andra tekniska lösningar, för laddning av elbilar. På samma krävs det en snabb myndighetshantering när det gäller tillstånd för uppförandet av nya vindkraftverk och solcellsparkar - om de ska i drift till 2030.

Köpenhamn planerar nu för två havsbaserade vindkraftsparkar i Öresund som precis har varit ute på remiss även hos svenska myndigheter. Vid konferensen Real Estate Øresund den 6 februari 2020 bjöd Köpenhamns överborgmästare Frank Jensen (S) in de skånska kommunerna till ett energisamarbete:

"För mig skulle det vara fantastiskt om vi kunde inleda ett ännu tätare energisamarbete med södra Sverige. Särskilt om vi på ägarsidan kan skapa en gemenskap som ger ännu mer hållbar energi", sade Frank Jensen.

De två vindkraftsparkerna planeras vid Nordre Flint och Aflandshage och placeringen mellan Danmark och Sverige skapar rent geografisk goda förutsättningar till gemensamt ägande för kommunerna runt Öresund.

Lyfter vi blicken till de globala utmaningarna är bilden snarlik den i Skåne - mycket görs, men ännu mer återstår och klimatförändringarna har blivit alltmer påtagliga.

I The Sustainable Development Goals Report 2019 ger FN en tydlig bild av att läget i förhållande till de globala 2030-målen:

"Notwithstanding that progress, this report identifies many areas that need urgent collective attention. The natural environment is deteriorating at an alarming rate: sea levels are rising; ocean acidification is accelerating; the past four years have been the warmest on record; one million plant and animal species are at risk of extinction; and land degradation continues unchecked..."

Skånsk elbrist kan försvåra omställning

Ett konkret exempel på behovet av övergripande samhällsplanering gäller tillgången på el inom MalmöLundregionen och Skåne som helhet. Det har rått bristande samordning av planerna för elförsörjningen i kombination med att Svenska Kraftnätets Sydvästlänk, en enorm kraftledning mellan Hallsberg och Hörby, drabbats av upprepade tekniska problem och förseningar. Detta har under 2018-2019 resulterat i en akut elbrist i Skåne. Beslutet om att fortsätta den gröna omställningen med höjda koldioxidskatter från 2020 fick Eon att meddela att de av ekonomiska skäl stänger elproduktionen i naturgasdrivna Heleneholms kraftvärmeverk. "Risk för elbrist i Skåne när kraftvärmeverk stryper elproduktionen" skrev Eon i ett pressmeddelande i juni 2019. Det var andra gången på några få år som Eon och avknoppningen Uniper avvecklat elproduktion i Malmö. Så sent som 2008/2009 tog Eon i drift ombyggda Öresundsverket i Malmö, efter en investering på tre miljarder kronor, och som skulle omvand-

la naturgas till el och fjärrvärme. På sikt skulle Öresundsverket dessutom byggas om för biogas. Så blev det inte. Eon delades i två bolag och nybildade Uniper tog över Öresundsverket som lades ner i januari 2016. Därmed försvann en lokal elproduktion motsvarande en mindre kärnkraftsreaktor.

Industrikunder som Pågens bageri i Malmö, förpackningsföretaget Ecolan i Helsingborg och Polykemi i Ystad fick under 2019 besked om att de inte kunde garanteras långsiktiga elleveranser till planerade fabriksutbyggnader. Näringslivets protester gjorde krisen till ett publikt faktum.

En första insikt spred sig om att även den pågående klimatomställningen i Skåne hotades. Fanns det tillräckligt med el till nya tåglinjer, nya elbussar och utbyggnad av laddstolpar till elbilar?

En andra insikt var att ansvarstagandet för den skånska elförsörjningen inte var tillräckligt definierat. Den 4 juni 2019 träffades representanter från Länsstyrelsen Skåne, Svenska Kraftnät, Energimyndigheten, Energimarknadsinspektionen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Region Skåne samt Kommunförbundet Skåne för samråd. Drygt tre månader senare var Länsstyrelsens Skånes promemoria "Skånes elförsörjning - en nationell angelägenhet" klar. Två månader därefter presenterade Region Skåne sin rapport "Region Skånes insatser för att bemöta kapacitetsbristen i Skåne". Nu ska det byggas upp en regional kompetens med bättre kunskap om bland annat stamnätsprojekt, ökad effektivisering, flexibilitet och lagring, laddning av elfordon och ökad elproduktion i Skåne.

Under hösten har energiminister Anders Ygeman (S) presenterat en tillfällig lösning på Skånes

FOTO: WIKIPEDIA

elkris. Eon får möjlighet att använda naturgasdrivna Heleneholmsverket som en kapacitetsreserv vilket förbättrar ekonomin. Samtidigt vidtas åtgärder i stamnätet och nätverket Switch börjar användas.

En slutsats av händelseförloppet är att den långsiktiga lösningen inte bara handlar om den nya kraftledningen utan även om insatser för en regional utbyggnad av elproduktionen med ny vind- och solenergi.

78 centimeter högre havsnivå i Skanör

Höjda havsnivåer känner inga kommungränser och är ett annat konkret exempel på hur viktigt det är med samarbete och samordning i Skåne.

Redan 2008 konstaterade länsstyrelserna i Skåne och Blekinge att medelvattenståndet i Skåne under 2070-2100 beräknas vara upp till 0,72 meter högre än idag med en så kallade 100-årsnivå som i värsta scenariot når 2,29 meter över havsnivå (det innebär att vattnet når en så hög nivå att det i genomsnitt bara inträffar en gång på 100 år). Samtidigt noterades att det i Skåne planerades för 10 kvadratkilometers bebyggelse på en marknivå som understiger fem meter över havet. Beräkningar från SMHI från 2018 visar på ett liknande resultat. I den mest utsatta skånska kommunen, Vellinge, beräknas havsnivån i Skanör komma att höjas med i medeltal 78 centimeter fram till år 2100. Det kan tyckas att frågeställningen är den enskilda kommunens ansvar. Men havet känner inga kommungränser och det gör inte heller försäkringsbolagen när det gäller beslut om premier eller att inte försäkra fastigheter på utsatta lägen.

Vellinge har en ambitiös plan om att bygga sammanlagt 2,1 mil vallar för att skydda bebyggelsen på främst Falsterbonäset och frågan behandlas nu av Mark- och miljödomstolen. Trots det uppenbara behovet av att skydda stora fastighetsvärden mot översvämning är inte frågan enkel att hantera. Länsstyrelsen har haft synpunkter med hänvisning till naturskyddsintressen medan 47 enskilda fastighetsägare haft anmärkningar på vallarnas placering och höjd.

Erfarenheterna från Vellinge visar att insatser för att möta klimateffekter dels tar tid beroende på tillståndprocesser, dels att insatserna i det korta perspektivet inte alltid uppskattas av alla berörda. Det sista kan handla om en så pass enkel intressekonflikt som att en bostads nuvarande havsutsikt ställs mot ett mera diffust långsiktigt hot om översvämningar. När kortsiktig nytta ställs mot långsiktig risk kan det krävas ett aktivt informationsarbete för att undvika konflikt.

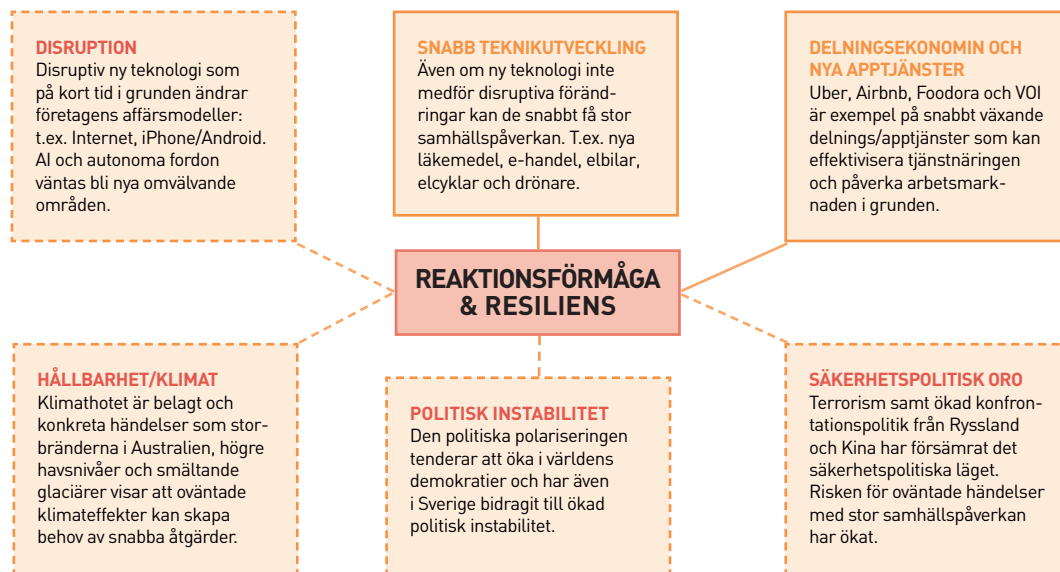

Att diskutera

- Vilka frågeställningar som berör social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet är mest aktuella att samarbeta om och vilka är mest akuta?
- Vilket ansvar har enskilda kommuner för dessa frågeställningar och vilken samverkansnivå är relevant (MalmöLundregionen, Kommunförbundet Skåne, Region Skåne m.fl.)?
- Vilka insatser krävs för att klara av målet om en 80-procentig reduktion av utsläppen av växthusgaser i Skåne fram till 2030?
- Vilka aktörer äger beslutsrätt och beslutskraft för att verkställa insatserna för att nå klimatmålet?
- Hur engageras medborgare, näringsliv och offentlig verksamhet i insatserna som är nödvändiga för att nå klimatmålen? Hur förändras vardagslivet i Skåne och MalmöLundregionen?
- Vilken betydelse har elldrivna lösningar för klimatmålen ska uppnås och hur ska t.ex. elbilar och elbussar laddas - via laddstolar, induktionsvägar eller genom vätgas och bränsleceller? Olika lösningar ställer olika krav på energinfrastrukturen.
- Vem har ansvaret för Skånes elförsörjning?
- Hur stort är behovet av en mera självständig regional elproduktion baserad på förnyelsebara energislag som vindkraft, solenergi och biogas?
- Vad skulle ett samarbete med Köpenhamn om förnybar energiproduktion innebära för MalmöLundregionen?
- Vilka möjligheter kan uppstå ur arbetet med klimatsäkring? Kan MalmöLundregionen bli mer attraktiv genom ett aktivt klimatarbete? Kan nya företag skapas på basis av den erfarenhet och det behov som uppstår ur klimatarbetet?

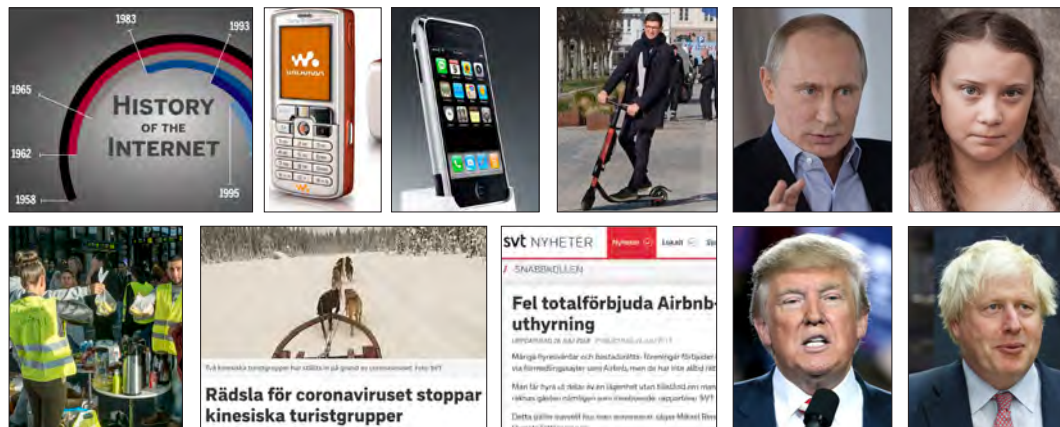
Snabbt föränderlig värld sätter fokus på resiliens

Det moderna Internets födelse 1983, Iphones introduktion 2007, Krimkrisen 2014, migrationsvågen hösten 2015, Donald Trumps valseger 2016, den varma sommaren och Greta Thunbergs klimatstrejk 2018, Brexitbeslutet 2019 och Coronavirusutbrottet i Wuhan hösten 2019 är händelser som till synes gett en snabb och omfattande inverkan på näringsliv, politik eller debatt. Trenden pekar mot ett ökat behov av omvärldsbevakning och arbete med resiliens - förmågan att stå emot och klara av en förändring, samt återhämta sig och vidareutvecklas.

I grafiken avser streckade rutor vanligen utmaningar och rutor med heldragna linjer styrkor eller fördelar som regionen kan dra nytta av.

FOTO: NEWS ØRESUND, SONYERICSSON, APPLE, FLICKR - GADGE SKIDMORE, FLICKR, WIKIMEDIA - ANDERS HELLBERG, SCIENCE - ARTURO CONTRERAS.

Ingen trend är helt ny. Förändringar som är samhällsomvälvande har hänt många gånger förut. Ett exempel på tre viktiga händelser som innebar starten på det skånska kunskapssamhället och på den moderna infrastrukturen är: 1819 inleddes trafiken med ångfartyg över Öresund. 1842 infördes den lagstadgade folkskolan i Sverige. 1856-1862 byggdes Södra stambanan.

Det nya är att förändringstakten tycks bli allt högre och att disruptiva förändringar inträffar oftare. Klimathotet blir allt tydligare och risken för omfattande klimatrelaterade händelser har ökat.

SonyEricsson, mobiltelefonföretaget som blev forskarbyn Ideons pionjär när det startades 1983 under namnet Ericsson Radio Communication System, ger en tydlig bild av hur disruptiva teknologiska händelser kan slå mot ett företag. 2001 hade SonyEricsson, enligt uppgifter på sin hemsida, bildats genom ett samgående och skapat "en framgångssaga som skulle bli ungefär ett decennium lång. När företaget var som störst så tillverkades otroliga 103 miljoner telefoner och företaget gjorde en årlig vinst på nästan 15 miljarder kronor... 2007 lanserade Apple sin iPhone vilket skulle visa sig vara början på slutet för Sony Ericsson. Företaget gick med förlust mellan 2008 och 2012 vilket fick Sony att köpa ut Ericssons andel i företaget och bilda Sony Mobile Communications som ses som ett svenskt japanskt dotterbolag till Sony".

Hösten 2008 hade SonyEricsson 3 600 anställda i Lund. Elva år senare hade Sony Mobile 825 anställda i Lund.

Långt tidigare hade den snabba teknikutvecklingen först minskat behovet av arbetskraft inom lantbruket och därefter inom industrin. Med färre anställda och ökad automatisering och flyttning av produktion till Kina och andra låglöneländer bevarade industrins sin konkurrenskraft, men tappade i betydelse på arbetsmarknaden. Antalet anställda i industrin var 24 procent färre i MalmöLundregionen 2018 än 2008. I Eslöv och Trelleborg, två kommuner där sysselsättningen i allmänhet och industrin i synnerhet backade kraftigt under 90-talet, har den totala sysselsättningen ännu inte nått 90-talets nivåer, då tillväxten i nya branscher inte kunnat väga upp för nedgången under krisåren. Nya jobb har vuxit fram inom vård, handel, ICT och andra företagstjänster. De nya jobben har under de senaste åren skapats i Malmö. Frågan är vad framtida disruptiva förändringar har för effekt på vilka jobb som försvinner och vilka nya jobb som skapas och var de växer fram?

Delningstjänster och andra apptjänster växer i dag fram i rask takt. Genom ny teknologi och nya affärskoncept erbjuds en ny form av service. De nya

koncepten innehåller ofta även vissa moment som blir starkt kritiserade av vissa grupper i samhället: Hur betalar bilägare och lägenhetsinnehavare skatt på sina intäkter från Uber och Airbnb så att inte konkurrensen mot taxiföretag och hotell snedvrids? Får Foodoras cykelbud och de personer som samlar upp VOI:s och Limes elsparkcyklar rimligt betalt när de inte är anställda utan arbetar som egna företagare till fasta taxor?

Ambition att Skåne ska utvecklas till Europas mest innovativa region måste samtidigt innebära att dessa nya koncept betraktas som möjligheter och inte hot, även om det finns behov att reglera för att undvika negativa följdverkningar.

Arbetet med denna rapport samt med tidigare analyser visar på ett behov av att MalmöLundregionen och dess medlemskommuner utarbetar en handlingsberedskap för att snabbt kunna förhålla sig till nya disruptiva förändringar eller andra snabba och oväntade händelser oavsett om det rör sig om klimat, hållbarhet eller säkerhetspolitik. Regionens förmåga att vara resiliert har kommit i fokus. Ett bra regionalt exempel gäller Malmös och Trelleborgs förmåga snabbt hitta en mängd olika lösningar för att hjälpa alla människor som anlände under migrationsvågen 2015-2016.

Att diskutera

Hur kan framtidsprognoser och visioner kompletteras med en ökad fokus mot att snabbt kunna ta fram kunskap och beslutsunderlag vid framtida disruptiva förändringar? Några aktuella frågor är då:

- Hur förbättras samhällsservicen och klimatarbetet med en ny disruptiv teknik/tjänst?
- Vilka företag och arbetstillfällen hotas av den nya tjänsten?
- Vilka nya företag uppstår direkt och indirekt och vilka kompetenser har de behov av?
- Var uppstår de nya jobben geografiskt och var finns jobben som försvinner?
- Vilka negativa effekter medför den nya tjänsten? Skatter, lönebildning, allmän ordning mm.
- Vilken nivå äger beslutsrätten vid ev. reglering?

Del II:
FAKTA

FOTO: NEWS ØRESUND

SAMARBETSGEOGRAFIERNAS UTVECKLING

Fler och starkare samarbeten i regionen

Samarbete och samverkan över kommun-, region- och nationsgränserna blir allt vanligare och fler väljer att ansluta till befintliga samarbeten. På kommunal nivå har kommunerna i sydvästra Skåne hittat olika partners beroende på syftet med samarbetet. En genomgående trend är dock att samlagsorganisationerna växer i både styrka och antal. Exempelvis blev Region Halland nyligen en del av Greater Copenhagen Committee, och Lomma kommun anslöt till VA Syd under 2019.

I KORTHET

Regionen blir större

Stor-Malmö har växt i utbredning, senast 2005, om man ser till SCB:s definition. I SCB:s definition för den lokala arbetsmarknadsregionen Malmö-Lund, som bygger på pendlingsmönster, finns ytterligare kommuner i öster och norr inkluderade.

Nya kommuner har tillkommit

Sydvatten, SYSAV och VA Syd är tre samarbeten i MalmöLundregionen med olika konstellationer, men där nya kommuner har tillkommit. Lomma anslöt till VA Syd 2019 och Båstad blev en del av Sydsvatten 2018.

Samarbeten över gränserna

Samarbeten växer också över landgränserna. STRING är en medlemsorganisation för norra Eu-

ropa från 1999 med fokus på infrastruktur och hållbarhet. Gate 21 är ett danskt regionalt samarbete, där Malmö stad och Innovation Skåne deltar.

Nyare samarbeten

Exempel på nyare samlagsorganisationer inom regionen är FIRS (Forsknings- och innovationsrådet Skåne), Innovation Skåne och Regionplanerådet. Det sistnämnda bildades 2019 och är ett samarbete mellan kommuner och region i frågor om fysisk planering.

Staffanstorps är ett undantag

Att Staffanstorp lämnar Kommunförbundet Skåne efter 2020 är ett exempel på att bilden av att samlagsgeografierna växer inte är helt entydig.

FOTO: NEWS ØRESUND

Inom MalmöLundregionen växer samlagskonstellationerna i antal och i många av dessa finns nu en större geografisk spridning än tidigare. Flera samarbeten varierar idag både inom och utanför MalmöLundregionens gränser, beroende på vad samarbetet gäller. För Lunds kommuns inköps-samarbete kan man till exempel se en tydligare koncentration av kommuner runt Lund. Inom SYSAV-samarbetet har det istället varit naturligt för södra Skånes kommuner att samarbeta, medan motsvarande organisationer finns i både nordvästra och nordöstra Skåne.

Regionen växer

MalmöLundregionen växer, och den växer allt mer samman. Arbetsmarknaden knyts tätare ihop, fler pendlar över kommungränserna och allt fler flyttar mellan kommunerna i regionen. Detta återspeglas i såväl mellankommunala samarbeten som statistiska definitioner av regionen. MalmöLundregionen som samlagsorganisation växte under 2019, då Skurup blev medlem.

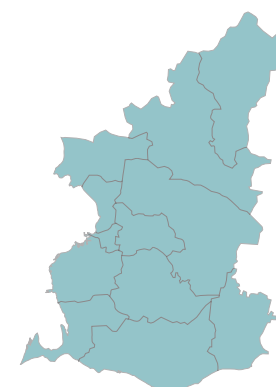
Skurups medlemskap i samarbetet gör att MalmöLundregionen nu omfattar samma tolv kommuner som Statistiska centralbyråns (SCB) definition av storstadsregionen Stor-Malmö. SCB gjorde en ny indelning av landets tre storstadsregioner, Stor-Malmö, Stor-Stockholm och Stor-Göteborg, år 2005. Då växte Stor-Malmö från nio till tolv kommuner när Skurup tillsammans med Eslöv och Höör inkluderades i begreppet.

Utöver definitionen av storstadsregionen

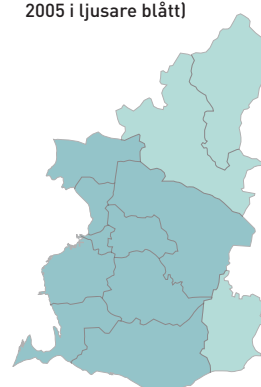
Stor-Malmö arbetar SCB även med en annan statistisk indelning - lokala arbetsmarknadsregioner. Även i denna indelning, som helt baseras på invånarnas pendlingsmönster, har MalmöLundregionen vuxit. 1985, det första året då denna årliga indelning gjordes, omfattade den lokala arbetsmarknadsregionen Malmö-Lund 15 kommuner. Vid millennieskiftet hade arbetsmarknadsregionen vuxit med ytterligare 10 kommuner, och omfattar sedan dess flera kommuner i nordvästra Skåne. Under 2000-talet har den lokala arbetsmarknadsregionen Malmö-Lund vidgats ytterligare, och idag omfattas även Tomelilla och Simrishamn.

UTVECKLINGEN HAR FÅTT SCB ATT UTÖKA GEOGRAFIN

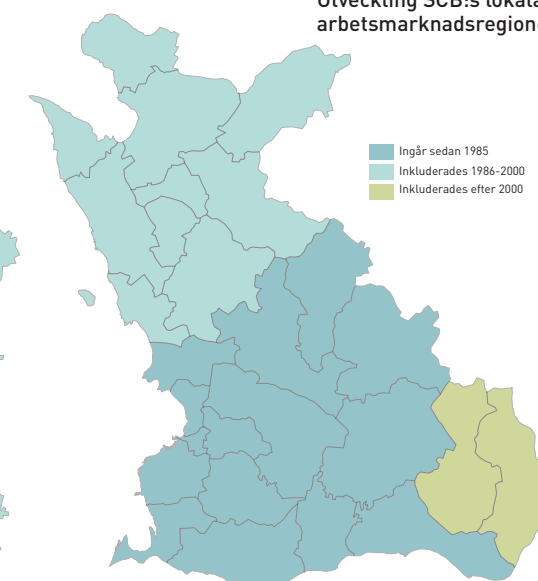
MalmöLundregionen

Stor-Malmö enligt SCB (kommuner som tillkom 2005 i ljusare blått)

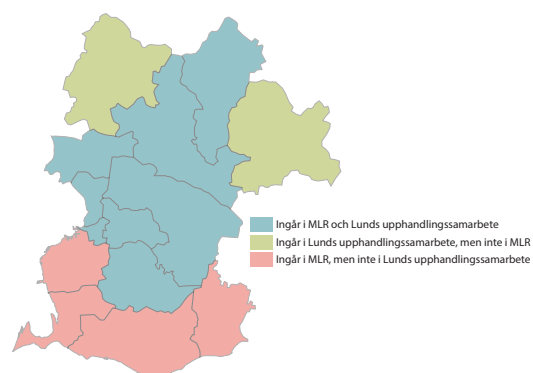
Utveckling SCB:s lokala arbetsmarknadsregioner

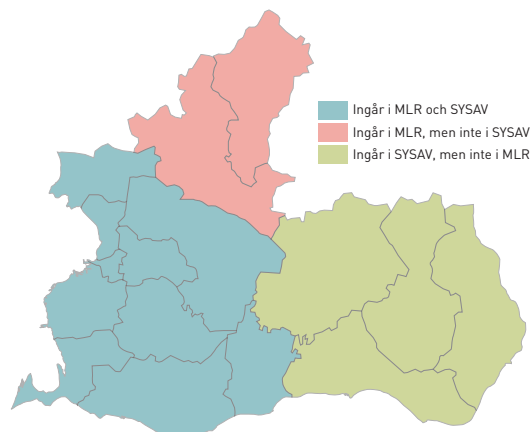
Källa: SCB

SAMARBETSGEOGRAFIERNA SKIFTAR EFTER OMRÅDE

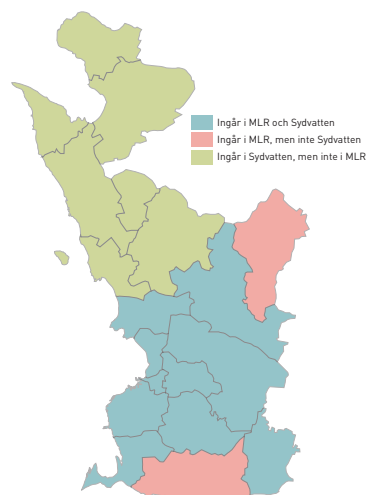
Lund centrum i upphandlingssamarbete

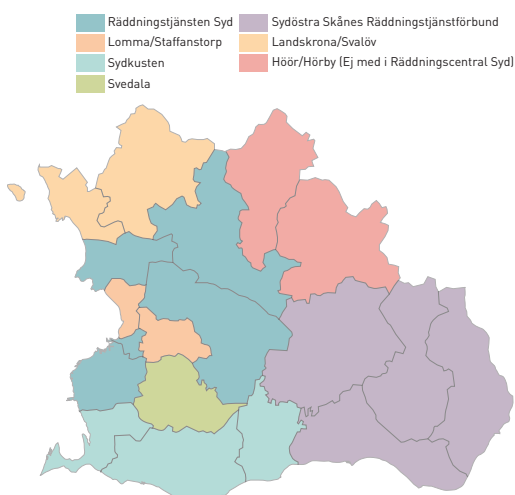
SYSÄV hanterar södra Skånes avfall

Sydvatten följer Bolmentunneln

Många samarbeten inom Räddningstjänsten

FYRA KOMMUNALA SAMARBETEN

- Tio kommuner, Burlöv, Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorps, Svalöv och Svedala samarbetar kring upphandling av varor och tjänster. Samarbetet har vuxit successivt.
- SYSÄV är ett bolag som bildades 1974, och ägs av 14 sydska kommuner. Eslöv och Höör har istället ett avfallssamarbete med Hörby, som tillsammans äger MERAB.
- Sydvatten levererar dricksvatten till västra Skåne, och ägs gemensamt av 17 skånska kommuner. Sydvatten bildades 1966. Sydvatten

försörjer kommunerna med vatten, och därefter är det kommunerna själva som ansvarar för att hushållen förses med vatten och avlopp. Burlöv, Eslöv, Lomma, Lund och Malmö har sedan 2008 ett samarbete kring denna försörjning; VA Syd.

- Räddningstjänsterna i Skåne samarbetar i flera olika konstellationer. Utöver de kommunala räddningstjänstssamarbetena finns Räddningscentral Syd, som samordnar räddningstjänstinsatser i 17 sydska kommuner.

De kommunala samarbetena blir fler, och de befintliga samarbetena växer

Kommunala samarbeten växer, både i antal och omfattning, men de är inget nytt fenomen. Exempelvis bildades Sydvatten redan 1966, där kommunerna i västra Skåne samarbetar för att förse invånarna med dricksvatten. På senare år har flera nya samarbeten uppstått, och existerande samarbeten har utvidgats, ibland över nationsgränser. Exempelvis gick Malmö stad 2018 med i den dansk-tysk-norsk-svenska samarbetsorganisationen STRING.

Kommunala samarbeten kan uppstå av flera anledningar. Genom att samarbeta kan kommuner med liknande intressen bilda en större grupp för att få mer genomslag i påverkansarbete, resurser kan användas mer effektivt, kostnader kan sänkas genom gemensamma upphandlingar, och kommunala samarbeten kan underlätta för invånare som rör sig på tvärs över kommungränser. Rent praktiskt kan det också vara effektivt att kommuner med liknande behov och geografiska läge samarbetar i frågor om exempelvis vattenförsörjning, istället för att varje kommun på egen hand ska tillhandahålla servicen. Olika behov i olika frågor gör att samsarbetsgeografier varierar beroende på område. Samarbetsgeografierna kan också variera av andra anledningar. Historiska samarbeten präglar framtida samarbeten, och på kommunal nivå kan personliga relationer öppna för nya samarbeten.

Under 2000-talet har flera nya samarbeten bildats i Skåne. Flera av de befintliga samarbetena har också utvidgats, både på kommunal och regional nivå. På kommunal nivå växte exempelvis MalmöLundregionen under 2019 när Skurup blev ny medlem, och på regional nivå utökades Greater Copenhagen Committee samma år med Region Halland och tillhörande kommuner.

Greater Copenhagen Committee är ett exempel på att samarbete kan ske på flera nivåer. I samarbetet ingår både kommuner och regioner, då dessa har gemensamma intressen, och så är fallet med flera av de samsarbetsorganisationer som finns i Skåne. Forsknings- och innovationsrådet Skåne (FIRS) består exempelvis av både representanter från Region Skåne, kommunrepresentanter från bland annat Malmö och Lund, och ytterligare medlemmar från bland annat universitet och högskolor samt näringslivet. I STRING-samarbetet, som arbetar med bland annat infrastruktur- och tillväxtfrågor ingår flera regioner och kommuner. För Skånes del är såväl Region Skåne som Malmö stad medlemmar.

Samarbeten kan också sträcka sig över landsgränsen. Gate 21 är ett i huvudsak danskt samar-

bete kring tillväxt och grön omställning som är ett exempel på detta. Bland de 88 medlemmarna finns Malmö stad samt Innovation Skåne, som är en del av Region Skåne. Genom EU:s olika regionala fonder finns också flera projekt där såväl svenska som danska kommuner medverkar.

Även om den generella trenden är att antalet samarbeten, och samarbetenas geografier växer finns även exempel på motsatsen. Exempelvis har Staffanstorps kommun nyligen valt att lämna Kommunförbundet Skåne (KFSK), ett utträde som träder i kraft vid utgången av 2020.

ETT URVAL AV SAMARBETEN

Samarbeten skiftar i utformning och omfattning. Här följer ett urval av samarbeten på flera nivåer. Kommunala samarbeten som

KOMMUNALA SAMARBETEN

Sydvatten

1966
Dricksvattensbolag som ägs av 17 kommuner: Malmö, Lund, Helsingborg, Landskrona och Eslöv bildade Sydvatten och tio år senare anslöt ytterligare sju kommuner. Under 2000-talet har fem kommuner tillkommit, senast Båstad (2018).

SYSAV

1974
Samlar in och återvinner avfall. 14 kommuner i Sydsverige äger bolaget gemensamt. Genom ett avtal sköter SYSAV även insamlingen av hushållsavfall i Lomma, Kävlinge och Svedala fram till 2025.

Lunds inköpsarbete

1996
Lunds kommun samverkar med nio andra kommuner kring upphandlingar där kommunerna har ett liknande behov. Hörby, Kävlinge, Lomma, Svedala, Staffanstorp, Burlöv, Eslöv och Svalöv deltar.

MalmöLundregionens kommuner deltar i, regionala samarbeten där MalmöLundregionens kommuner deltar antingen

direkt eller indirekt, och gränsregionala samarbeten med kommunal medverkan som sträcker sig utanför Skåne.

Räddningstjänsten

2000-2006
Flera olika kommunala räddningstjänstförbund i Skåne är sammankopplade genom Räddningscentral Syd, där räddningsinsatser i regionen fördelas. År 2000 bildades Sydöstra Skånes räddningstjänstförbund. Räddningstjänsten Syd bildades 2006. Trelleborg, Vellinge och Skurups räddningstjänster samarbetar också tätt.

FOTO: NEWS ØRESUND

VA SYD

2008
Kommunsamarbete inom vatten och avlopp. Burlöv, Eslöv, Lomma, Lund och Malmö är medlemskommuner. Malmö och Lund samordnade sina VA-enheter först. Lomma tillkom 2019.

REGIONALA SAMARBETEN, SKÅNE

Energikontoret Skåne

1998
En del av KFSK som arbetar med energiefektivisering och ökad användning av förnybar energi i Skåne.

Skånetrafiken

1999
En förvaltning inom Region Skåne. Villkoren regleras i ett avtal med alla kommuner. Skånetrafiken hanterar både länstrafik och kommunal trafik i Skåne.

KFSK

2000
Alla 33 kommuner är medlemmar, men Staffanstorp har begärt utträde och kommer lämna vid utgången av 2020. Genomför gemensamma upphandlingar. Till dessa bjuds samtliga kommuner in, men det är inte alltid alla väljer att vara med.

Business Region Skåne

2008
Ägs till 85% av Region Skåne och 15% av KFSK. BRS består av fyra dotterbolag inom marknadsföring och event: Invest in Skåne, Film i Skåne, Tourism in Skåne och Event in Skåne. EU och Tillväxtverket är externa finansiärer.

FIRS (Forsknings- och innovationsrådet Skåne)

2010
FIRS består av representanter på ledningsnivå från Region Skåne, regionens universitet och högskolor, kommunrepresentanter från bland annat Malmö, Lund, Kristianstad och Helsingborg, Kommunförbundet, samt näringslivet.

Klimatsamverkan Skåne

2010
Ett samarbete mellan Region Skåne, Länsstyrelsen och KFSK kring klimatfrågor.

Kultursamarbeten genom Region Skåne

2011
En regional kulturplan sammanställs i dialog med kommunerna.

Innovation Skåne

2015
Regionalt innovationsbolag som ägs av Region Skåne.

Regionplaneråd

2019
Fungerar som ett stöd och bollplank till Region Skåne i frågor om fysisk planering.

GRÄNSREGIONALA SAMARBETEN, UTANFÖR SKÅNE

STRING

1999
Grundades av tyska och danska medlemmar och som idag även täcker Sverige och Norge. En medlemsorganisation för samarbete och kunskapsöverföring kring bland annat infrastruktur och hållbarhet. Malmö stad, Region Skåne, Region Halland, Västra Götalandsregionen och Göteborgs stad är svenska medlemmar.

Sveriges Kommuner och Region, SKR

2007
Bildades 2007 genom en sammanslagning av tidigare organisationer. Alla Sveriges kommuner och regioner är medlemmar. Bytte namn från SKL till SKR i november 2019.

Gate 21

2009
Ett partnerskap mellan regioner, kommuner, företag och vetenskapsinstitutioner i Greater Copenhagen med inriktning mot grön omställning och tillväxt. Malmö stad och Innovation Skåne är medlemmar.

Brysselkontoren

Det har funnits skånsk representation i Bryssel sedan 1990-talet. Flera skånska aktörer, bland annat Region Skåne, KFSK, Malmö stad och Lärosäten Syd, har sina europakontor i samma lokaler i Bryssel.

Greater Copenhagen Committee

2016
Region Halland blev medlem 2019. Sammantaget är fyra regioner och 85 kommuner i Östdanmark och södra Sverige nu medlemmar. Bildades efter nedläggningen av Øresundskomiteen 2015 och är en samarbetsorganisation för att stärka och utveckla regionen.

FOTO: NEWS ØRESUND

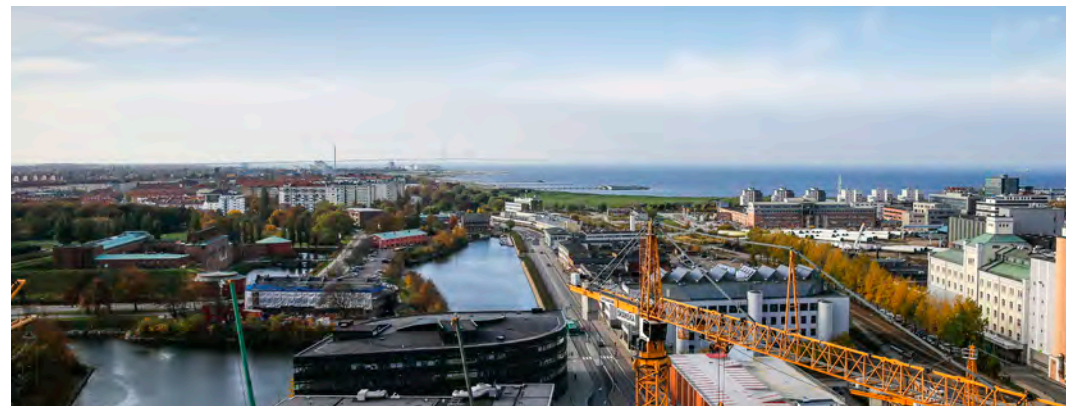

FOTO: NEWS ØRESUND

INVÅNARE & EKONOMI

Stor befolkningstillväxt och ökad rörlighet

Antalet personer som flyttar till MalmöLundregionen ökar vilket leder till en stigande befolkning. Samtidigt ökar centraliseringen. I Malmö bor idag 46 procent av regionens invånare, och även om pendlingen växer i hela regionen ökar den mest till Malmö. Samtliga 12 kommuner har ett positivt flyttningsnetto vilket för med sig högre bostadspriser för befintliga bostäder och en hög nyproduktion av bostäder. 2018 påbörjades 64 procent av alla nybyggnationer i Skåne i MalmöLundregionen.

I KORTHET

■ **Befolkningsökningen drivs av storstadsregionerna**
Befolkningen ökar snabbare i storstadsregionerna än i övriga Sverige. Inom MalmöLundregionen syns en liknande trend, där Malmös befolkning har ökat med 17 procent under de senaste tio åren. Bara Lomma har vuxit mer, där har ökningen varit 18 procent.

■ **Unga vuxna ökar mest i större kommuner**
Antalet personer mellan 25 och 44 år ökar mest i Burlöv, Lund och Malmö. I MalmöLundregionens övriga kommuner växer istället åldersgrupperna barn och äldre mer. Utvecklingen är en del av en nationell trend där unga vuxna söker sig till storstäder.

■ **Högre in- än utflyttning i hela MalmöLundregionen**
Samtliga 12 kommuner har en högre in- än utflyttning. Omkring 40 procent av alla inflyttade kommer från andra kommuner i MalmöLundregionen och

20-25 procent är personer som flyttar till MalmöLundregionen från utlandet. Antalet inflyttade har ökat med 19 procent under de senaste tjugo åren.

■ **Långsammare prisökning på bostäder än i övriga storstadsregioner**

Priset på bostadsrätter har ökat med 74 procent, och priset på villor, mätt i K/T-tal, har ökat med 47 procent i MalmöLundregionen under den senaste tioårsperioden. Priserna har ökat mer i Stor-Stockholm och Stor-Göteborg, både på bostadsrätter (80 och 105 procent) och villor (60 och 68 procent).

■ **Nya jobb i Malmö och Lund gynnar hela regionen**

Pendlingen ökar i MalmöLundregionen. I fem av regionens kommuner arbetar över 70 procent av den sysselsatta befolkningen i en annan kommun än den de bor i. Flest pendlar till Malmö och Lund.

740 000

Antal invånare i MalmöLundregionen i november 2019. En ökning med 94 200 invånare på 10 år.

+14,6%

Befolkningstillväxten i regionen de senaste tio åren. Det är en större ökning än i Stor-Göteborg, men mindre än i Stor-Stockholm.

+74%

Ökningen av kvadratmeterpriset på bostadsrätter i MalmöLundregionen under de senaste tio åren.

72 200

Antalet personer som dagligen pendlar in till Malmö för att arbeta. 51 400 av dessa kommer från MalmöLundregionen.

MalmöLundregionen är en tillväxtregion. De senaste 10 åren har befolkningen vuxit med 94 200 personer, motsvarande 15 procent. Mest stiger befolkningen i Malmö, men alla kommuner i regionen har en positiv befolkningstillväxt. Även sett till flyttnettot så är det positivt i alla kommuner, det vill säga fler flyttar in än ut.

Samtidigt har befolkningens skattekraft ökat under en tioårsperiod. Utvecklingen har varit liknande i de flesta kommunerna, vilket gör att klyftan mellan de kommuner där invånarna har högre inkomster, som Vellinge och Lomma, och de kommuner där invånarna har lägre inkomster, som Burlöv och Malmö, har bestått. Skuldsättningen bland invånarna har ökat i sju av kommunerna och minskat i fem sedan 2010.

Pendlingen blir en allt vanligare del av människors vardag. I samtliga kommuner runt Malmö och Lund är andelen utpendlare hög. Framför allt pendlar invånarna till Malmö och Lund. Malmö och Lund har i sin tur lägst andel utpendlare i MalmöLundregionen.

Dominerande branscher i respektive kommun gör att det sker ett kompetensutbyte mellan kommunerna i regionen. Till exempel är vård och omsorg den dominerande branschen i Lund medan Malmös många företagstjänster lockar pendlare till Malmö.

I regionen syns också en trend där fler unga vuxna flyttar in till de större städerna medan den äldre befolkningen växer mest i mindre kommuner, vilket är en genomgående trend för hela landet.

MalmöLundregionen följer förtätningstrenden i Sverige

Storstadsregionerna växer snabbare än övriga riket, vilket visar på en förtätningstrend. Under de senaste tio åren har MalmöLundregionen, Stor-Stockholm och Stor-Göteborg vuxit snabbare än övriga riket. Trenden syns även inom Skåne, där MalmöLundregionen hade 14,6 procent fler invånare i november 2019 jämfört med november 2009. I övriga Skåne ökade befolkningen endast med 9,1 procent under samma period.

MALMÖLUNDREGIONEN VÄXER

Befolkningen växer snabbare i storstadsregionerna än i övriga Sverige. Under de senaste tio åren har befolkningen, räknat i procent, vuxit dubbelt så mycket i MalmöLundregionen jämfört med Sverige exklusive storstadsregionerna.

STORSTADSREGIONERNA VÄXER SNABBAST

Område	Befolkning november 2019	Förändring 2009-2019
MalmöLundregionen (Stor-Malmö)	740 148	14,6%
Skåne	1 376 659	12,0%
Stor-Stockholm	2 374 550	17,9%
Stor-Göteborg	1 040 544	13,5%
Riket exkl. storstadsregionerna	6 164 231	7,1%
Riket	10 319 473	10,6%

Källa: SCB

LOMMA OCH MALMÖ VÄXER MEST

Kommun	Befolkning november 2019	Förändring 2009-2019
Burlöv	18 993	15%
Eslöv	33 789	8%
Höör	16 733	10%
Kävlinge	31 764	11%
Lomma	24 846	18%
Lund	124 878	14%
Malmö	343 821	17%
Skurup	15 892	7%
Staffanstorps	25 296	15%
Svedala	22 113	13%
Trelleborg	45 386	9%
Vellinge	36 637	10%
MalmöLundregionen	740 148	15%

Befolkningssiffrorna avser den första november. Källa: SCB

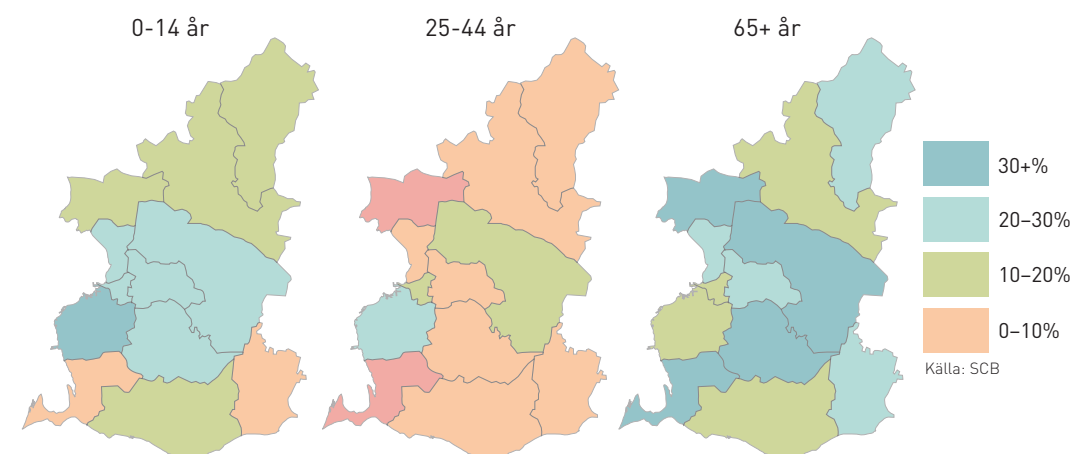
MÅNGA UNGA I KÖPENHAMN

Den första januari 2019 hade Köpenhamns kommun 623 400 invånare. Det är en ökning med 104 800 invånare, eller 20 procent, sedan 2009. Köpenhamn har en relativt sett ung befolkning, bara 9 procent av köpenhamnarna är över 65 år, jämfört med 17 procent i MalmöLundregionen. Hela 37 procent av Köpenhamns befolkning är mellan 25 och 44 år. I Malmö är 34 procent mellan 25 och 44 år. Motsvarande siffra för MalmöLundregionen är 29 procent.

Källa: Danmarks statistik, SCB

FLER BARN OCH ÄLDRE I REGIONENS MINDRE KOMMUNER

Procentuell befolkningsökning 2009-2019. Befolkningssiffrorna avser den första november.

Unga vuxna söker sig till Malmö och Lund

Förtätningstrenden i Sverige återspeglas även inom MalmöLundregionen. Skurup, Eslöv, Trelleborg och Höör, de kommuner som rent geografiskt befinner sig i utkanten av regionen är de kommuner som har haft svagast befolkningsstillväxt under den senaste tioårsperioden. Trots denna förtätningstrend är det varken Malmö eller Lund som har haft den högsta befolkningsstillväxten under perioden, utan Lomma är den kommun som har vuxit mest procentuellt sett.

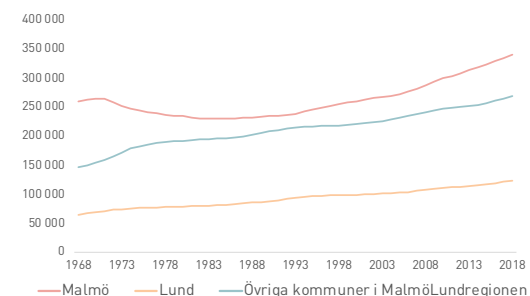
Befolkningsökningen är inte jämnt fördelad över alla åldersgrupper. I Burlöv, Lund och Malmö har befolkningen i åldrarna 25–44 år ökat med 21, 19 respektive 12 procent mellan 2009 och 2019. I de övriga kommunerna i regionen har denna ålderskategori endast vuxit marginellt, och i Kävlinge och Vellinge har befolkningen minskat i åldersgruppen. Personer mellan 25 och 44 år utgör 34 procent av Malmös befolkning, men bara 20 procent av Vellinges och 21 procent av Lommas befolkning.

I 9 av 12 kommuner är personer över 65 år den åldersgrupp som har vuxit snabbast procentuellt sett under de senaste tio åren. Om denna utveckling fortsätter kommer olika utmaningar att möta MalmöLundregionens kommuner i framtiden. En högre andel barn och äldre, och en lägre andel invånare i arbetsför ålder kan anstränga kommunernas ekonomi.

Lomma, den kommun som haft den största befolkningsökningen, har haft en stor inflyttning av personer mellan 45 och 64 år. Åldersgruppen har vuxit med 25 procent under perioden, mest av alla kommuner i MalmöLundregionen.

MALMÖ VÄXTE ÅTER PÅ 90-TALET

Befolkningsutvecklingen 1968-2018.

Stor klyfta mellan invånarnas privatekonomi i MalmöLundregionens kommuner

Två kommuner särskiljer sig från mängden när invånarnas ekonomi studeras. Lomma och Vellinge är de kommuner där hushållen har högst disponibel inkomst, och där invånarna har högst skattekraft och lägst skulder till Kronofogden. Därefter följer Kävlinge kommun. Bland alla Sveriges kommuner tillhör Vellinge, Lomma och Kävlinge de tio procent som har högst disponibel inkomst per hushåll, och skillnaden gentemot övriga delar av regionen är stor. Burlöv tillhör de tio procent som har lägst disponibel inkomst per hushåll.

Det stora antalet studenter som bor i Lund påverkar såväl skattekraften som den genomsnittliga disponibla inkomsten i kommunen.

70-TALET GRÖNA VÅG

Under 1970-talet minskade befolkningen i Malmö, medan de 10 mindre kommunerna i MalmöLundregionen upplevde en stark befolkningsökning. Utvecklingen var en del av en nationell trend som kallades "gröna vågen". Under 1990-talet började återigen allt fler söka sig till Malmö, men det var inte förrän 2002 som Malmös invånarantal passerade den tidigare toppnoteringen från 1970. Under 2000-talet har befolkningen i Malmö ökat snabbare än i såväl Lund som de mindre kommunerna i MalmöLundregionen, visar siffror från SCB.

Alla kommuner i MalmöLundregionen har haft en ökande disponibel inkomst per hushåll under den senaste tioårsperioden. Utvecklingen av invånarnas skulder till Kronofogden har däremot sett olika ut. I fem kommuner, Burlöv, Eslöv, Lomma, Staffanstorps och Vellinge, har skulderna till Kronofogden minskat sedan 2010. I övriga sju kommuner har skulderna ökat. Klyftan mellan de olika kommunerna har vidgats något. Samtidigt som skulderna vuxit i Skurup, Trelleborg och Malmö, de kommuner där skuldbeloppet per invånare är högst, har skulderna minskat i Lomma och Vellinge, där skulderna är lägst.

Skulder till Kronofogden kan fungera både som ett konjunkturmått, och som ett sätt att skildra skillnader i privatekonomi mellan de olika kommunerna.

HÖGST INKOMST I VELLINGE OCH LOMMA

Kommun	Skattekraft 2020 (t.kr/inv.)	Förändring 2010-2020	Disponibel ink. 2018 (t.kr/hh)	Förändring 2016-2018
Burlöv	183	22%	194	6,0%
Eslöv	199	29%	210	6,6%
Höör	204	31%	218	7,9%
Kävlinge	232	29%	240	7,6%
Lomma	279	28%	278	5,7%
Lund	221	25%	217	5,3%
Malmö	190	27%	202	5,2%
Skurup	198	29%	217	8,0%
Staffanstorps	225	25%	231	5,5%
Svedala	214	26%	222	6,7%
Trelleborg	200	28%	213	6,0%
Vellinge	264	27%	304	6,3%

Skattekraft baseras på föregående inkomstår. För disponibel inkomst reviderade SCB i september 2019 siffrorna från 2016 och framåt. Skattekraft anges per invånare, disponibel inkomst per hushåll. Båda måtten omfattar studenter. Källa: SCB

22 PROCENT HÖGRE SKULDER SEDAN 2010

- Statistiken över skulder till Kronofogden mäter invånarnas förmåga att fullfölja ekonomiska åtaganden, och kan ses både som ett konjunkturmått och som ett sätt att beskriva regionala privatekonomiska skillnader.
- Trelleborg och Skurup är de kommuner där skulderna har ökat mest under perioden. Det är också i dessa kommuner skuldbeloppet per invånare är högst.
- Klyftan mellan de kommuner där invånarna har högst och lägst skulder till Kronofogden har ökat under perioden. 2010 skiljde det 6 600 kronor per invånare mellan kommunerna med högst och lägst skulder. 2018 var skillnaden 10 100.

INVÅNARNAS SKULDER ÖKAR

Kommun	Skulder till Kronofogden per inv. 2018	Förändring 2010-2018
Burlöv	7 446	-12%
Eslöv	7 208	-26%
Höör	8 408	+6%
Kävlinge	4 156	+25%
Lomma	1 390	-82%
Lund	4 235	+31%
Malmö	9 767	+33%
Skurup	11 525	+62%
Staffanstorps	5 274	-12%
Svedala	5 279	+40%
Trelleborg	10 456	+76%
Vellinge	3 290	-15%
MalmöLundregionen	7 575	+22%

Källa: Kronofogden och SCB

ANTAL IN- OCH UTFLYTTADE PERSONER 2018

Kommun	Inflyttning, inrikes	Utflyttning, inrikes	Inflyttning, utrikes	Utflyttning, utrikes
Burlöv	1 782	1 907	492	117
Eslöv	1 832	1 864	366	115
Höör	1 036	973	135	55
Kävlinge	1 754	1 430	206	92
Lomma	1 563	1 186	236	135
Lund	8 890	9 248	2 832	1 236
Malmö	16 365	16 867	7 626	3 807
Skurup	963	933	126	57
Staffanstorps	1 705	1 390	180	81
Svedala	1 357	1 040	129	51
Trelleborg	1 980	1 913	384	173
Vellinge	2 153	1 590	302	160

Siffror från 2018. Källa: SCB

POSITIVT FLYTTNETTO I ALLA KOMMUNER

- Alla kommuner i MalmöLundregionen har ett positivt flyttnetto.
- I Burlöv, Eslöv, Lund och Malmö är inrikesflyttnettot negativt. Flyttnettot blir först positivt när flyttar från utlandet inkluderas.
- Lund och Malmö är de kommuner med högst flyttnetto. Skurup har det lägsta flyttnettot, bara 99 fler flyttade till än från kommunen under 2018.

Fler flyttar till MalmöLundregionen

Det har blivit allt vanligare att flytta mellan kommunerna i MalmöLundregionen. År 2018 flyttade 21 400 personer från en kommun i regionen till en annan. Vid millennieskiftet var motsvarande siffra 14 500 personer. Malmö är den kommun det är vanligast att flytta till, men trots att Malmö utgör 46 procent av regionens befolkning var det bara 32 procent av de mellankommunala flyttarna inom regionen som gick till Malmö. Det är fler som flyttar från Malmö till andra kommuner i MalmöLundregionen än tvärtom. Malmö har dock ett positivt flyttnetto från övriga Skåne, övriga Sverige och utlandet. Malmö står för ungefär hälften av det totala antalet inflyttade till MalmöLundregionen i dessa kategorier. Malmö är alltså en kommun som attraherar invånare från andra delar av Sverige och världen, invånare som sedan till viss del flyttar vidare ut i andra delar av MalmöLundregionen. Även Lund har detta mönster, om än i mindre skala.

Vellinge och Lomma, de kommuner där invånarna har högst inkomster (se föregående avsnitt), har de högsta inrikes flyttnettona. Även Kävlinge, Svedala och Staffanstorps har under de senaste åren lockat markant fler inrikes in- än utflyttare.

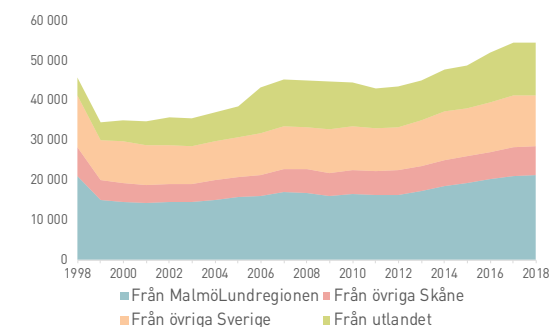
Flyttar från utlandet avser alla typer av utlandsflyttare. Utlandssvenskar som flyttar tillbaka till Sverige, personer som flyttar hit för att arbeta och asylsökande faller alla under denna kategori. 80 procent av alla som flyttar till MalmöLundregionen från utlandet bosätter sig i Lund och Malmö. Det är en markant större andel jämfört med andelen inrikesflyttar, där 61 procent bosätter sig i Lund eller Malmö. Den tredje vanligaste kommunen för utlandsflyttare att bosätta sig i är Burlöv, en kommun som precis som Lund och Malmö har ett negativt inrikes flyttnetto.

3 400 PERSONER FLYTTADE ÖVER ÖRESUND ÅR 2018

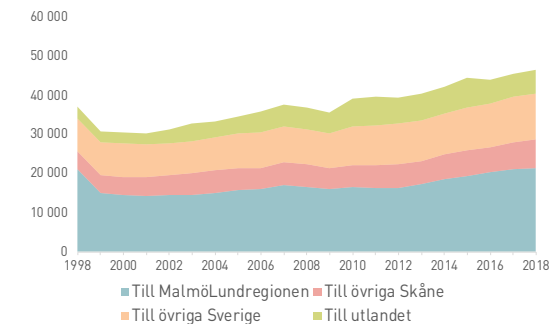
Flyttströmmarna över Öresund ökade kraftigt efter att Öresundsbron byggdes. 2007 var ett rekordår då 4 350 personer flyttade från Östdanmark (Region Huvudstaden och Region Själland) till Skåne. 2010 flyttade flest i motsatt riktning då 2 950 personer flyttade från Skåne till Östdanmark. Därefter har flyttströmmarna avtagit, men de är klart större än före Öresundsbron. År 2018 flyttade 1 900 personer från Skåne till Östdanmark och 1 500 från Östdanmark till Skåne. Enligt den senaste tillgängliga statistiken bor det drygt 20 000 personer i Skåne som är födda i Danmark och mer än 10 000 personer i Östdanmark som är födda i Skåne.

Källa: Örestat

INFLYTTNING TILL KOMMUNERNA I MALMÖLUNDREGIONEN

UTFLYTTNING FRÅN KOMMUNERNA I MALMÖLUNDREGIONEN

Avser antalet personer. Källa: Örestat, SCB

FLEST FLYTTAR INOM MALMÖLUNDREGIONEN

- År 2018 flyttade 21 400 personer från en kommun till en annan inom MalmöLundregionen. Det motsvarar 39 procent av alla inflyttade till MalmöLundregionens kommuner.
- 13 procent av de som flyttade till MalmöLundregionen år 2018 kom från övriga Skåne. 24 procent från övriga Sverige.
- 24 procent av de som flyttade till MalmöLundregionen 2018 flyttade från utlandet. Denna kategori är den som ökat mest under den senaste tjuoårsperioden. År 1998 var det bara 9 procent av de som flyttade till MalmöLundregionen som flyttade från utlandet.
- MalmöLundregionens flyttnetto har varit positivt under hela tjuoårsperioden.
- Totalt flyttade 33 000 personer till MalmöLundregionen år 2018, medan 25 000 flyttade ut ur regionen.

Högre priser i hela MalmöLundregionen

Priserna har stigit markant på bostadsmarknaden i hela Sverige under de senaste tio åren, så även i MalmöLundregionen. Trots en kraftig prisökning har dock priserna, både på villor och bostadsrätter, ökat i långsammare takt i MalmöLundregionen än i de övriga storstadsregionerna. Mest har priserna ökat i Stor-Göteborg. Då Stor-Stockholm och Stor-Göteborg utgör en stor andel av bostadsmarknaden i Sverige ligger MalmöLundregionens prisutveckling också under riksgenomsnittet.

Det finns stora prisvariationer inom MalmöLundregionen. Bostadspriserna är högst i de större städerna Lund och Malmö, samt i Vellinge och Lomma. I Skurup, Höör och Eslöv finns regionens lägsta bostadspriser. Dessa kommuner är de som ligger längst från Malmö, som anses vara ett arbetsmarknadscentrum. Pendlingstiden till Malmö från dessa kommuner är alltså något längre än från de övriga delarna av MalmöLundregionen.

Villapriserna har ökat mest i Lomma, men på bostadsrättsmarknaden har de högsta procentuella prisökningarna skett i kommuner med relativt sett låga priser. I Kävlinge och Skurup har kvadratmeterpriset på bostadsrätter ökat med omkring 140 procent under de senaste tio åren, medan priserna i Eslöv ökat med hela 161 procent.

I alla kommuner utom Vellinge har kvadratmeterpriset på bostadsrätter ökat mer än genomsnittet i MalmöLundregionen, procentuellt sett. Detta kan tyckas ologiskt, men beror på att kommuner med lägre priser 2019 utgjorde en större andel av de totala försäljningarna än under 2009. Det är alltså inte bara priserna som ökat i de mindre kommunerna, utan även antalet bostadsrättsförsäljningar.

På villamarknaden mäts prisökning i K/T-tal, den koefficient som anger skillnaden mellan köpeskilling och taxeringsvärde. Detta tal tar hänsyn till bostadens läge, storlek och andra faktorer som påverkar priset.

KRAFTIG PRISÖKNING PÅ BOSTADSMARKNADEN

Område	Bostadsrätter 2019 (kr/kvm)	Förändring 2009-2019	Villor (kr/kvm)	Förändring* 2009-2019
MalmöLundregionen (Stor-Malmö)	29 755	74%	30 567	47%
Stor-Stockholm	56 619	80%	43 841	60%
Stor-Göteborg	43 937	105%	37 360	68%
Skåne	26 759	72%	24 614	45%
Riket	39 312	88%	25 465	58%

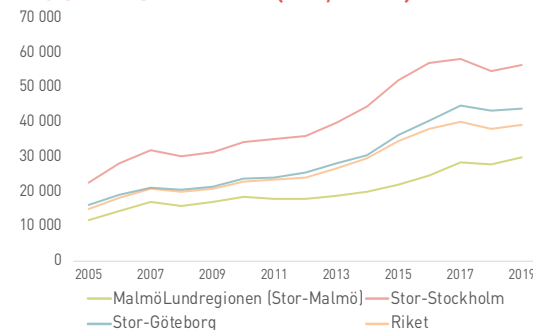
*Förändringen i villapriser är beräknad efter K/T-tal. Prisnivån 2019 är preliminär.
Källa: Svensk mäklarstatistik

STORA PRISSKILLNADER INOM REGIONEN

Kommun	Bostadsrätter 2019 (kr/kvm)	Förändring 2009-2019	Villor (kr/kvm)	Förändring* 2009-2019
Burlöv	18 608	76%	28 971	54%
Eslöv	19 970	161%	19 970	53%
Höör	16 780		17 485	43%
Kävlinge	20 566	140%	27 246	46%
Lomma	36 836	86%	39 892	61%
Lund	37 794	79%	33 893	53%
Malmö	35 589	102%	35 589	47%
Skurup	14 610	137%	19 424	37%
Staffanstorps	20 350	90%	27 452	46%
Svedala	19 797		25 807	42%
Trelleborg	17 176	107%	25 165	39%
Vellinge	33 064	65%	38 427	46%
MalmöLundregionen	29 755	74%	30 567	47%

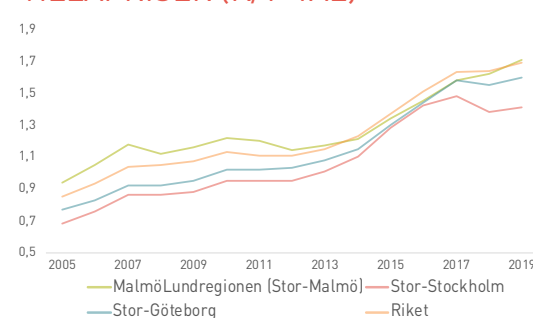
*Förändringen i villapriser är beräknad utifrån K/T-tal. På grund av få försäljningar är inte prisutvecklingen på bostadsrätter i Svedala och Höör mätbar. Prisnivån för 2019 är preliminär.
Källa: Svensk mäklarstatistik

BOSTADSRÄTTER (KR/KVM)

Källa: Svensk mäklarstatistik

VILLAPRISER (K/T-TAL)

Källa: Svensk mäklarstatistik

Bostadsbyggandet har ökat kraftigt

Nyproduktionen har skjutit i höjden i hela Sverige under 2010-talet. På flera håll har det byggts lika mycket som under rekordåren före 1990-talets finanskris. Under 2019 och 2020 ser byggandet ut att avta, men nivåerna 2020 är fortsatt höga. Det är första gången sedan 2008 och 2009 som bostadsbyggandet väntas minska två år i följd, men enligt branschorganisationen Byggföretagens prognos kommer det fortsatt att påbörjas fler lägenheter i riket under 2020 än under exempelvis 2014.

MalmöLundregionen som helhet har haft en högre nyproduktion under den senaste femårsperioden, jämfört med tidigare år. Under 2018 påbörjades 6 650 bostäder i regionen, jämfört med 1 972 bostäder fem år tidigare. Malmö är den kommun där utvecklingen setts tydligast, och över hälften av de senaste årens nyproduktion har byggts i Malmö.

På samma sätt som Malmö är den del av MalmöLundregionen där det byggs mest är MalmöLundregionen den del av Skåne där det byggs mest. År 2018 påbörjades 64 procent av alla nybyggnationer i Skåne i just MalmöLundregionen. Andelen har varit högre under 2010-talet än under 1990-talet.

LÄGRE PRISUTVECKLING I MALMÖLUNDREGIONEN

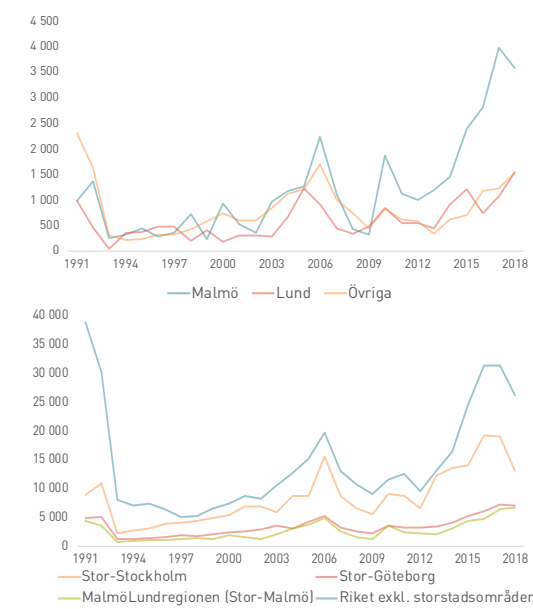
- Kvadratmeterpriset på bostadsrätter är lägre i MalmöLundregionen än i Stor-Stockholm och Stor-Göteborg, och skillnaderna har ökat.
- Skillnaden mellan storstadsregionernas villapriser är inte lika stor som skillnaden i bostadsrättspriser.
- Inte sedan 1990-talets början har det påbörjats fler lägenhetsbyggen i Sverige än det gjort under de senaste fem åren. Enligt branschorganisationen Byggföretagen väntas dock bostadsbyggandet minska under kommande år.

K/T-TAL BESKRIVER ÖVER-ELLER UNDERPRIS

K/T-talet är kvoten mellan köpeskilling och taxeringsvärde. 2005 betalade köparen generellt mindre än det taxerade värdet, men sedan 2013 har slutpriset legat över taxeringsvärdet i storstadsregionerna. Noterbart är att taxeringsvärdet inte uppdateras varje år.

STOR NYPRODUKTION UNDER 2010-TALET

Antal påbörjade nyproducerade bostäder.

Avser påbörjad nyproduktion av bostäder. Källa: SCB

RÖRLIGHETEN I MALMÖLUNDREGIONEN ÖKAR

	Antal inpendlare 2018	Förändring 2008-2018	Antal utpendlare 2018	Förändring 2008-2018	Pendlingsnetto 2018	Andel utpendlare*
Burlöv	6 794	1 001	5 954	911	840	75%
Eslöv	4 452	293	9 121	1 490	-4 669	58%
Höör	1 994	359	4 742	724	-2 748	59%
Kävlinge	3 724	741	10 855	952	-7 131	71%
Lomma	3 615	937	8 923	1 399	-5 308	78%
Lund	39 450	5 742	22 545	4 201	16 905	41%
Malmö	72 242	12 616	35 500	8 700	36 742	24%
Skurup	1 779	509	4 658	690	-2 879	61%
Staffanstorps	4 321	1 208	9 028	1 086	-4 707	77%
Svedala	4 260	613	7 683	902	-3 423	73%
Trelleborg	3 656	185	10 562	2 063	-6 906	50%
Vellinge	4 037	773	11 611	901	-7 574	69%

*Andel av den sysselsatta nattbefolkningen som arbetar i en annan kommun. Källa: SCB

ANDEL UTPENDLARE 2018

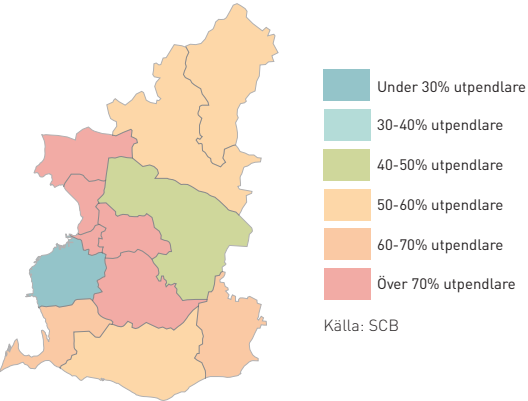

FOTO: NEWS ØRESUND

Kompetensutbytet allt större mellan MalmöLundregionens kommuner

Arbetsmarknaden i MalmöLundregionen knyts allt tätare samman genom en ökad pendling. Över 150 000 personer som arbetar i MalmöLundregionen bor i en annan kommun än den där arbetsplatsen finns. Pendlingen har ökat till alla MalmöLundregionens kommuner under den senaste tioårsperioden. Malmö är det stora arbetsmarknadscentrumet där ungefär hälften av alla pendlare arbetar, men även Lund attraherar mycket kompetens från andra kommuner. Burlöv har trots en hög andel utpendlare ett positivt pendlingsnetto med fler in- än utpendlare.

På kartan till vänster syns hur stor andel av den sysselsatta befolkningen som pendlar till arbete i en annan kommun. Lomma är den kommun med högst andel utpendlare, 78 procent av de sysselsatta som bor i Lomma arbetar i en annan kommun. I fem av MalmöLundregionens kommuner, Lomma, Staffanstorps, Burlöv, Svedala och Kävlinge, är över 70 procent av befolkningen utpendlare. Andelen utpendlare är lägre i Lund och Malmö, vilket förklaras av de stora arbetsmarknaderna i städerna.

Andelen utpendlare i MalmöLundregionen har vuxit kraftigt under de senaste 25 åren. År 1993 pendlade 30 procent av den sysselsatta befolkningen i Trelleborg till en annan kommun, år 2018 var andelen 50 procent. I Eslöv har andelen utpendlare vuxit från 37 till 58 procent under samma period. Vellinge är den enda kommun där andelen utpendlare minskat något ur ett 25-årigt perspektiv, från 70 till 69 procent. I övriga kommuner har andelen utpendlare ökat med omkring 10 procentenheter.

PENDLING TILL LUND

Boendekommun	Antal (2018)
Malmö	11 868
Kävlinge	3 563
Eslöv	3 272
Staffanstorps	2 913
Lomma	2 581
Burlöv	1 094
Höör	1 069
Vellinge	1 025
Svedala	838
Trelleborg	720
Skurup	379

Källa: SCB

STORT KOMPETENS-UTBYTE MELLAN MALMÖ OCH LUND

- Nära 12 000 personer pendlar i varje riktning mellan Malmö och Lund. Den största branschen bland de som pendlar till Malmö är företagstjänster, medan vård och omsorg är den bransch som attraherar flest till Lund.
- Eslöv är den enda kommun i Malmö-Lundregionen där fler pendlar till Lund än till Malmö.
- 51 400 personer från MalmöLundregionen pendlar till Malmö och 29 300 pendlar till Lund.

PENDLING TILL MALMÖ

Boendekommun	Antal (2018)
Lund	11 817
Vellinge	7 684
Trelleborg	6 100
Svedala	4 908
Staffanstorps	4 032
Lomma	3 987
Kävlinge	3 593
Burlöv	3 501
Eslöv	2 545
Skurup	2 075
Höör	1 113

Källa: SCB

Stor pendling till vården i Lund och till kontorsarbeten i Malmö

Pendlingen avspeglar kommunernas styrkeområden. I Lund sysselsätts flest pendlare inom vård och omsorg, vilket bland annat beror på att Skånes universitetssjukhus är en stor arbetsgivare. Malmö är en stor huvudkontorsstad, vilket gör företagstjänster till den bransch som flest av de som pendlar till staden arbetar inom. I Kävlinge och Burlöv är handeln den bransch som sysselsätter flest pendlare, vilket kan förklaras med att handelsområdena Center Syd, Burlöv Center och #Bernstorps är stora arbetsplatser. I Svedala är transport och magasinering störst, mycket beroende på att flygplatsen Malmö Airport ligger i kommunen.

Knappt 12 000 personer pendlar från Malmö till Lund, och lika många pendlar i motsatt riktning. I pendlingsmönstren mellan städerna syns också kompetensutbytet mellan kommunernas styrkebranscher. Bland de som pendlar från Malmö till Lund arbetar 20 procent inom vård och omsorg, Lunds största inpendlingsbransch. Bland de som pendlar från Lund till Malmö arbetar bara 13 procent i branschen. Även utbildningsväsendet är större i Lund än i Malmö. Bland de som pendlar från Malmö till Lund arbetar 16 procent i branschen, jämfört med 8 procent av de som pendlar i motsatt riktning. Företagstjänster är Malmös största bransch både sett till

antalet pendlare och den totala sysselsättningen. Branschen sysselsätter 21 procent av de som pendlar från Lund till Malmö. Bland de som pendlar från Malmö till Lund arbetar bara 14 procent i branschen.

Av Malmös 72 200 inpendlare kommer 51 400 från MalmöLundregionen. Det är tydligt att Malmö hämtar majoriteten av sin arbetskraft från närområdet. På samma vis kommer 29 300 av Lunds 39 500 inpendlare från MalmöLundregionen. De nya jobb som skapas i Malmö och Lund tillkommer alltså inte bara befolkningen i Malmö och Lund, utan befolkningen i hela MalmöLundregionen.

DE STÖRSTA PENDLINGSBRANSCHERNA

Arbetskommun	Största inpendlingsbransch	Antal inpendlare till branschen (Andel av total inpendling till kommunen)
Burlöv	Handel	2 252 (33%)
Eslöv	Tillverknings- och utvinningsindustri	772 (17%)
Höör	Vård och omsorg	555 (28%)
Kävlinge	Handel	752 (20%)
Lomma	Utbildningsväsendet	980 (27%)
Lund	Vård och omsorg	8 130 (21%)
Malmö	Företagstjänster	13 358 (18%)
Skurup	Utbildningsväsendet	306 (17%)
Staffanstorps	Handel	684 (16%)
Svedala	Transport och magasinering	1 133 (27%)
Trelleborg	Vård och omsorg	672 (18%)
Vellinge	Utbildningsväsendet	711 (18%)

Avser år 2018. Källa: SCB

FOTO: NEWS ØRESUND

ARBETSMARKNAD

Ökade strukturproblem trots stark jobbtillväxt

Sysselsättningsgraden ökar i MalmöLundregionen och antalet jobb blir fler, men orosmoln finns. Arbetslösheten är betydligt högre än i andra storstadsregioner klyftan mot Stor-Stockholm och Stor-Göteborg ökar. Arbetslösheten steg under hösten 2019 för första gången på flera år. Arbetslösheten och sysselsättningsgraden varierar kraftigt inom MalmöLundregionen och arbetsmarknadens struktur skiljer sig markant åt mellan kommunerna. Till exempel har Lund en hög andel sysselsatta inom offentlig sektor. Jämfört med de andra storstadsregionerna är den offentliga sektorn stor i regionen.

I KORTHET

■ Arbetslösheten ökar

MalmöLundregionen har en hög arbetslöshet (10,1%), i jämförelse med Stor-Stockholm (6,2%) och Stor-Göteborg (5,9%). Den har också de senaste tio åren vuxit snabbare i MalmöLundregionen, 3,8 procent sedan 2008.

■ Sysselsättningsgraden är hög

Sysselsättningsgraden ökar i hela MalmöLundregionen, liksom trenden i hela landet. Lägst är sysselsättningsgraden i Malmö, men det är också i Malmö som den har ökat snabbast i regionen, med 7 procentenheter på tio år. Samtidigt ökar också arbetslösheten i Malmö.

■ Hög sysselsättning i kranskommunerna

Kommunerna Staffanstorps, Lomma, Svedala och Kävlinge har högst sysselsättning i MalmöLund-

regionen. Det är kommuner med en hög andel utpendlare till både Malmö och Lund. Malmö och Lund har lägst sysselsättningsgrad, men det finns flera bakomliggande faktorer till det.

■ Hög arbetslöshet bland de utan gymnasieutbildning

Personer utan gymnasial utbildning och personer som är utrikes födda är överrepresenterade i arbetslöshetsstatistiken. Det är tydligt att gymnasieutbildning är en nyckel till arbete.

■ Offentlig sektor stor i MalmöLundregionen

Cirka en tredjedel av de sysselsatta i MalmöLundregionen arbetar inom offentlig sektor, 31 procent. I Stor-Stockholm och Stor-Göteborg är motsvarande siffror 19 och 26 procent. Antalet offentliganställda växer också snabbare än antalet sysselsatta i privat sektor i MalmöLundregionen.

72,5%

Sysselsättningsgraden i MalmöLundregionen, i åldern 20-64 år, (2018).

31,9%

Andelen arbetslösa bland personer utan gymnasial utbildning i MalmöLundregionen, (december 2019).

10,1%

Arbetslösheten i MalmöLundregionen, i åldern 20-64 år, (december 2019).

69%

Andelen av alla sysselsatta som jobbar inom privat sektor i MalmöLundregionen, (2018).

Under de senaste 10 åren har sysselsättningsgraden ökat i samtliga kommuner i MalmöLundregionen. Utvecklingen är inte unik, utan den positiva trenden syns i hela landet. Medan den ökande andelen sysselsatta är jämförbar med övriga riket har dock de strukturmässiga skillnaderna i arbetslöshet vuxit mellan MalmöLundregionen och andra storstadsregioner. Arbetslösheten kom under hösten 2019 att stiga, efter att ha varit sjunkande under flera års tid, vilket kan kopplas till en generell avmattning i ekonomin. I december 2019 var arbetslösheten i MalmöLundregionen 10,1 procent, en ökning med 3,8 procentenheter jämfört med december 2008, då konjunkturläget liknade dagens. Arbetslösheten i MalmöLundregionen har ökat mer än i Stor-Stockholm och Stor-Göteborg, och ökningen syns i alla arbetslöshetsgrupper.

Malmö är centrum för den regionala arbetsmarknaden, och utvecklingen i staden påverkar arbetsmarknaden i hela MalmöLundregionen. Lund har en liknande roll, om än i mindre skala. De kommuner med den högsta andelen utpendlare, Kävlinge, Lomma, Staffanstorps och Svedala, är också de kommuner där sysselsättningsgraden är högst. Invånarna i dessa kommuner arbetar alltså i hög utsträckning i Lund och Malmö.

Lägst sysselsättningsgrad i Lund och Malmö

Malmö är tillsammans med Lund, som också spelar en viktig roll för MalmöLundregionens arbetsmarknad, de kommuner som har lägst sysselsättningsgrad. Kommunernas utveckling och förutsättningar skiljer sig dock åt. I Malmö har utvecklingen varit särskilt positiv de senaste

tio åren och andelen sysselsatta har ökat med 7 procentenheter i Malmö, jämfört med endast 2,5 procentenheter i Lund. Malmös generellt låga sysselsättningsgrad kan delvis förklaras med att många malmöbor arbetar i Danmark, och därmed inte syns i sysselsättningsstatistiken, medan Lunds låga sysselsättningsgrad delvis kan förklaras med den stora mängd studenter som bor i staden. Arbetslösheten är dock betydligt lägre i Lund än i Malmö, och skillnaden mellan kommunerna har ökat under den senaste konjunkturcykeln.

Lunds universitet och Skånes universitetssjukhus gör också avtryck genom att den offentliga sektorn är betydligt större i Lund än i många andra kommuner. Här arbetar 41 procent av de sysselsatta inom offentlig sektor, jämfört med 31 procent i MalmöLundregionen som helhet.

FOTO: NEWS ØRESUND

Högre arbetslöshet och lägre sysselsättningsgrad i MalmöLundregionen än i övriga storstadsregioner

Sysselsättningsgraden är lägre och arbetslöshetsnivån är högre i MalmöLundregionen än i de andra storstadsregionerna. Under den senaste konjunkturcykeln har sysselsättningsgraden utvecklats på liknande sätt i MalmöLundregionen som i övriga Sverige, men arbetslösheten har stigit betydligt mer i MalmöLundregionen än i Stor-Stockholm och Stor-Göteborg. Skillnaderna har ökat i alla grupper av arbetslösa, men mest i grupperna utrikes födda, äldre och personer utan gymnasial utbildning.

Stor-Göteborg har haft den starkaste utvecklingen, med störst ökning av sysselsättningsgraden, samtidigt som arbetslöshet ökat mindre än i övriga områden under perioden.

Sysselsättningsgraden är högre i kommuner med stor utpendling

Sysselsättningsgraden varierar kraftigt inom MalmöLundregionen. Lund och Malmö har markant lägre sysselsättningsgrad än övriga kommuner, och tillhör de kommuner i Sverige med lägst sysselsättningsgrad. I flera andra kommuner är sysselsättningsgraden betydligt högre. Lomma, Kävlinge, Staffanstorps och Svedala tillhör de 40 kommuner i Sverige med högst sysselsättningsgrad. Kommunerna inom MalmöLundregionen står alltså inför olika typer av utmaningar, och även om den genomsnittliga sysselsättningsgraden i regionen är låg jämfört med övriga storstadsregioner finns stora lokala variationer.

En gemensam nämnare för de kommuner i MalmöLundregionen som har högst sysselsättningsgrad är en stor utpendling. Arbetsmarknaden i regionen är gemensam och arbetsmarknadsområdet sträcker sig över kommungränser. Nära 57 000 personer från regionens tio mindre kommuner arbetar i Lund eller Malmö.

Anledningarna till MalmöLundregionens relativt sett låga sysselsättningsgrad är flera. En faktor är Öresundspendlingen. 2015, det senaste året med tillgänglig statistik från Örestat, pendlade 11 400 personer från MalmöLundregionen till Danmark. Sysselsättningsgraden i MalmöLundregionen blev då 2,8 procentenheter högre när öresundspendlarna adderas till SCB:s sysselsättningsstatistik. I officiell statistik över sysselsättning brukar personer som arbetar i Danmark inte räknas som förvärvsarbetande. Sedan 2015 uppdateras inte statistiken över gränspendling, men genom data från Öresundsbron, Skånetrafiken samt ForSea är det möjligt att följa trafikutvecklingen över sundet. Pendlingen till Danmark sjönk efter att gräns- och id-kontroller infördes vid årsskiftet 15/16, men har under senare år återigen ökat, delvis på grund av en för pendlare fördelaktig valutaskillnad.

En annan faktor är att studerande inte räknas som sysselsatta. Lunds universitet attraherar många studenter, vilket påverkar Lunds, och därmed hela regionens sysselsättningsgrad.

ÖRESUNDSPENDLINGEN PÅVERKAR MALMÖLUND-REGIONENS SYSSELSÄTTNINGSGRAD

Sysselsättningsgraden i MalmöLundregionen ökar med 2-3 procent om öresundspendlare inkluderas i statistiken, vilket de inte vanligtvis gör. 2015 pendlade 11 400 personer från MalmöLundregionen till Danmark, vilket motsvarade en ökning av sysselsättningsgraden med 2,8 procentenheter. Sedan 2015 finns inte någon officiell statistik över antalet Öresundspendlare.

Källa: Örestat.

STORA SKILLNADER I SYSSELSÄTTNINGSGRAD MELLAN KOMMUNERNA

Kommun	Sysselsättningsgrad 2018	Förändring (procentenheter) 2009-2018	Arbetslöshet december 2019	Förändring (procentenheter) 2008-2019
Burlöv	73,0%	4,3	11,0%	3,1
Eslöv	78,9%	3,3	9,0%	3,9
Höör	80,9%	3,7	5,9%	0,4
Kävlinge	85,0%	3,6	5,3%	1,0
Lomma	85,1%	2,8	3,9%	1,4
Lund	68,7%	2,5	6,9%	2,3
Malmö	67,8%	7,0	13,9%	5,4
Skurup	80,4%	5,9	8,1%	1,8
Staffanstorps	84,6%	3,9	5,6%	1,6
Svedala	84,5%	3,7	5,7%	1,9
Trelleborg	79,2%	4,9	8,2%	2,2
Vellinge	82,1%	3,7	4,4%	1,3
MalmöLundregionen	72,5%	4,9	10,1%	3,8

Sysselsättning avser åldern 20-64 år. Arbetslöshet avser antalet arbetslösa (16-64 år) inskrivna vid Arbetsförmedlingen i förhållande till den registerbaserade arbetskraften. Källa: SCB och Arbetsförmedlingen.

LÄGST SYSSELSÄTTNINGSGRAD I MALMÖ - MEN STÖRST ÖKNING

- Lomma, Kävlinge, Staffanstorps och Svedala är de kommuner med högst sysselsättningsgrad. Kommunerna är också, tillsammans med Burlöv, de kommuner med högst andel utpendlare i den sysselsatta befolkningen.
- I Lund är sysselsättningsgraden näst lägst bland alla kommuner i MalmöLundregionen. Den låga sysselsättningen beror delvis på att studerande inte räknas till gruppen sysselsatta.
- Malmö är den kommun i MalmöLundregionen

som har lägst sysselsättningsgrad. Sysselsättningsgraden har dock ökat snabbare i Malmö än i övriga kommuner under den senaste tioårsperioden.

- Malmö, Burlöv och Eslöv är de kommuner i MalmöLundregionen där arbetslösheten är högst, och det är också i dessa kommuner arbetslösheten ökat mest under mätperioden.
- Arbetslösheten är lägst i de kommuner som har högst sysselsättningsgrad.

ARBETSLÖSHETEN ÖKAR MEST I MALMÖLUNDREGIONEN

Område	Sysselsättningsgrad 2018	Förändring (procentenheter) 2009-2018	Arbetslöshet december 2019	Förändring (procentenheter) 2008-2019
MalmöLundregionen (Stor-Malmö)	72,5%	4,9	10,1%	3,8
Skåne	74,6%	4,6	9,8%	3,2
Stor-Stockholm	80,5%	4,4	6,2%	2,1
Stor-Göteborg	80,4%	6,0	5,9%	0,5
Riket exkl. storstadsregionerna	79,8%	4,8	7,8%	1,0
Riket	79,5%	4,8	7,4%	1,3

Sysselsättning avser åldern 20-64 år. Arbetslöshet avser antalet arbetslösa (16-64 år) inskrivna vid Arbetsförmedlingen i förhållande till den registerbaserade arbetskraften. Källa: SCB och Arbetsförmedlingen.

FOTO: NEWS ÖRESUND

Skillnader i arbetslöshetsnivå ökar

Malmö har MalmöLundregionens högsta arbetslöshet i december 2019, 13,9 procent, och Lomma har områdets lägsta arbetslöshet, 3,9 procent. Det visar statistik från Arbetsförmedlingen. Jämfört med december 2008, då konjunkturläget var likt dagens, har skillnaderna mellan MalmöLundregionens kommuner ökat. I de kommuner med en högre arbetslöshet, bland annat Malmö, Burlöv och Eslöv, har arbetslöshetsnivån ökat mer än i de kommuner med en lägre arbetslöshet, såsom Lomma, Vellinge, Kävlinge och Höör.

De grupper där arbetslösheten ökat mest är utrikes födda och de som saknar gymnasial utbildning. I Lomma, Svedala, Skurup och Eslöv har arbetslösheten bland utrikes födda med över 10 procentenheter mellan december 2008 och 2019, och arbetslösheten bland utrikes födda är nu högst i Malmö (26,6%), Eslöv (23,5%) och Skurup (23,3%). Malmö och Lund är de kommuner där arbetslösheten bland de som saknar gymnasial utbildning har ökat mest, med 22,6 respektive 22,1 procentenheter. I Malmö är nu arbetslösheten 40 procent bland de som saknar gymnasial utbildning, och i Lund är arbetslösheten 31 procent i denna grupp.

Stor offentlig sektor i MalmöLundregionen

De sysselsatta i MalmöLundregionen arbetar i

större utsträckning i den offentliga sektorn än vad de sysselsatta gör i Sveriges två andra storstadsregioner. Detta leder till högre offentliga utgifter, men också en viss stabilitet vid konjunkturedgång. Den privata sektorn är mer konjunkturkänslig än den offentliga, så en stor offentlig sektor kan göra konjunkturtopparna lägre men också mildra effekten av en konjunkturedgång. I Skåne som helhet är 70 procent av alla sysselsatta anställda i privat sektor och 30 procent i offentlig sektor.

Inom kommunerna i MalmöLundregionen varierar sektorernas storlek kraftigt. I Lund, där bland annat universitetet och Skånes universitetssjukhus är stora arbetsgivare, står den offentliga sektorn för 41 procent av sysselsättningen. I Vellinge, Burlöv och Staffanstorps är motsvarande siffror bara 17, 18 och 21 procent.

Antalet anställda i såväl privat som offentlig sektor ökar i regionen. Mellan 2017 och 2018 steg antalet anställda i MalmöLundregionen i offentlig sektor med 2,5 procent, och antalet anställda i privat sektor med 1,5 procent. Både offentlig och privat sektor ökade mer i MalmöLundregionen än i Skåne och Sverige som helhet. Den offentliga sektorn växte mer än i de övriga två storstadsregionerna, medan antalet anställda i den privata sektorn steg något mer i Stor-Göteborg, där ökningen var 2,3 procent.

FAKTA: ARBETSLÖSHET

Gymnasieutbildning - en nyckel till arbete

I december 2008 var arbetslösheten bland personer utan gymnasial utbildning 12,9 procent i MalmöLundregionen. Det visar statistik från Arbetsförmedlingen. I december 2019 har den stigit till hela 31,9 procent. Bland personer med gymnasial utbildning har arbetslösheten ökat från 5,7 till 8,9 procent under 2008-2019, och bland personer med eftergymnasial utbildning har arbetslösheten vuxit från 4,5 till 6,6 procent.

Något färre unga arbetslösa - fler äldre

Ungdomsarbetslösheten (18-24 år) har minskat något från 11,7 till 11,5 procent från december 2008 till december 2019. Arbetslösheten bland äldre (55-64 år) har däremot ökat från 4,8 till 9,5 procent under perioden.

23,7% arbetslöshet bland utrikes födda

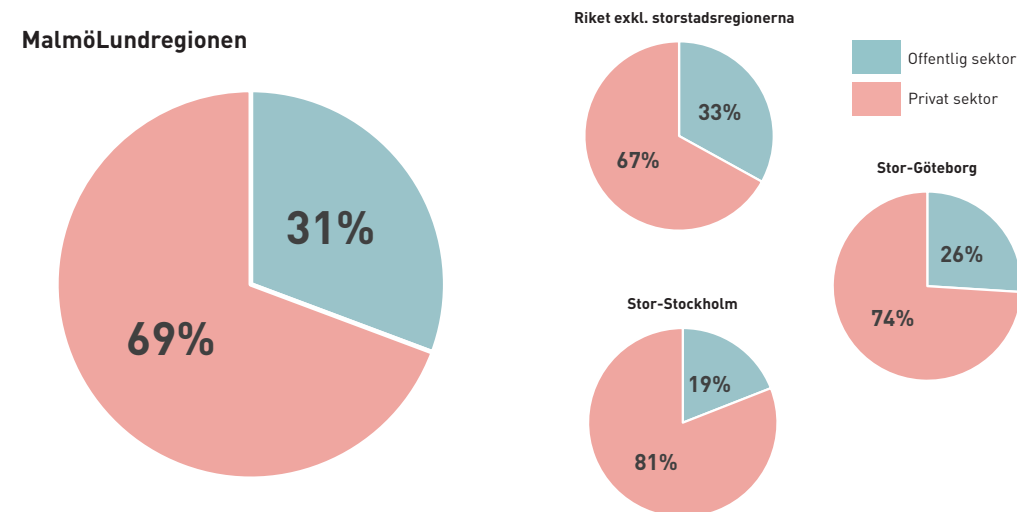
Bland utrikes födda har arbetslösheten ökat från 14,7 till 23,7 procent mellan december 2008 och december 2019. Ökningen har varit något högre bland kvinnor än män. I de andra storstadsregionerna har arbetslösheten bland utrikes födda ökat mindre under perioden; 3,8 procentenheter i Stor-Stockholm och 2,3 procentenheter i Stor-Göteborg. I övriga riket har arbetslösheten bland utrikes födda ökat med 8,8 procentenheter under perioden.

5,2% arbetslöshet bland inrikes födda

Arbetslösheten bland inrikes födda har ökat från 4,6 till 5,2 procent i MalmöLundregionen mellan december 2008 och december 2019. I Stor-Stockholm är utvecklingen liknande, arbetslösheten bland inrikes födda har ökat med 0,5 procentenheter under samma period. I Stor-Göteborg har det skett en minskning med 0,9 procentenheter.

STOR OFFENTLIG SEKTOR JÄMFÖRT MED ANDRA STORSTADSREGIONER

Andel anställda i offentlig och privat sektor 2018.

Avser den sysselsatta dagbefolkningen. Källa: SCB.

OFFENTLIG SEKTOR STÖRST I LUND, MINST I VELLINGE

- I Sverige som helhet arbetar 71 procent i privat sektor. Sektorn är större i Stor-Göteborg och Stor-Stockholm än i resten av landet.
- Lund är den kommun i MalmöLundområdet som har störst offentlig sektor. I Lund arbetar 41 procent i den offentliga sektorn. Därefter följer Trelleborg och Lomma, där den offentliga sektorn utgör 37 respektive 36 procent.
- Vellinge och Burlöv är de kommuner i MalmöLundområdet som har störst privat sektor. I Vellinge arbetar 83 procent i den privata sektorn och i Burlöv utgör den privata sektorn 82 procent.
- I Malmö arbetar 73 procent i privat sektor och 27 procent i offentlig sektor.

FOTO: NEWS ÖRESUND

FOTO: NEWS ØRESUND

UTBILDNING & FORSKNING

Fler högutbildade i hela regionen

Satsningarna på forskning och utveckling i Skåne har varit oförändrade under de senaste tio åren, samtidigt som de växer övriga landet. I Västra Götaland investerades 21,3 miljarder kronor mer i FoU under 2017 än 2007, och i Stockholms län har investeringarna ökat med 17,7 miljarder. Utbildningsnivån i MalmöLundregionen är stiger, och trenden följer en nationell utveckling. Skillnaderna mellan kommunerna är dock fortsatt stora. Tillströmningen av studenter till regionens fyra universitet är fortsatt stark.

I KORTHET

■ Hög utbildningsnivå i MalmöLundregionen

49 procent av MalmöLundregionens befolkning mellan 20 och 64 år har en eftergymnasial utbildning. Det är en nivå som är jämförbar med Stor-Stockholm och Stor-Göteborg, och högre än i övriga riket.

■ Företagen investerar mindre i FoU

Företagsinvesteringarna i forskning och utveckling sjönk med 2,8 miljarder kronor i Skåne mellan 2007 och 2017. Företagen satsar mindre på området än tidigare, medan de offentliga satsningarna ökat. Skåne tappar mark mot de andra storstadslänen där både de privata och offentliga satsningarna ökar.

■ Stor skillnad i utbildningsnivå mellan kommunerna

I Lund har 68 procent av befolkningen mellan 20 och 64 år eftergymnasial utbildning, och i Lomma

är motsvarande siffra 64 procent. Skillnaden är stor mot de kommuner där utbildningsnivån är lägre. I Skurup och Trelleborg har 30 och 32 procent en eftergymnasial utbildning.

■ Stor ökning av universitetsexamina under 2000-talet

9 972 examina utfärdades vid Malmö och Lunds universitet under läsåret 2018/2019. Bildandet av Malmö universitet har inte gjort att antalet studenter i Lund minskat, utan antalet examina har ökat vid båda lärosätena under 2000-talet.

■ MalmöLundregionen har fyra universitet

Utöver Lunds och Malmö universitet finns två ytterligare universitet i regionen. I Alnarp i Lomma kommun finns Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), och i Malmö finns World Maritime University.

49%

Andel av befolkningen i MalmöLundregionen, 20–64 år, som har eftergymnasial utbildning 2018. En ökning med 6 procentenheter sedan 2008.

18,3 miljarder

Så många kronor satsades på forskning och utveckling i Skåne 2017.

9 972

Så många examina togs ut vid Malmö och Lunds universitet under läsåret 2018/2019. 7 509 examina togs ut i Lund och 2 463 i Malmö.

43 700

Under höstterminen 2018 studerade 29 100 personer vid Lunds universitet och 14 600 vid Malmö universitet.

Utbildningsnivån är god i MalmöLundregionen, och även om det fortsatt finns stora skillnader mellan kommunerna i regionen så har alla kommuner haft en ökning i utbildningsnivå under de senaste tio åren. MalmöLundregionen står sig bra gentemot de andra två storstadsregionerna när det gäller utbildningsnivå, men Skåne har halkat efter Stockholms och Västra Götalands län gällande satsningar på forskning och utveckling under den senaste tioårsperioden.

Högre utbildningsnivå i storstadsregioner

49 procent av MalmöLundregionens befolkning i åldern 20–64 år har en eftergymnasial utbildning. I Stor-Stockholm är andelen 50 procent och i Stor-Göteborg är andelen 48 procent. I övriga riket är utbildningsnivån markant lägre, där har 36 procent en eftergymnasial utbildning. Utbild-

ningsnivån är också högre i MalmöLundregionen än i Skåne som helhet. Därmed visar detta att arbetslösheten och matchningsproblematiken på arbetsmarknaden i MalmöLundregionen inte beror på att regionens befolkning har en lägre kompetensnivå än övriga storstadsregioner.

MALMÖLUNDREGIONENS FYRA UNIVERSITET

Lunds universitet grundades 1666, och är både regionens äldsta och största universitet. Malmö universitet öppnade 1998 under namnet Malmö högskola, men fick status som universitet 2018. Dessutom finns Sveriges Lantbruksuniversitet i Alnarp i Lomma kommun, och sjöfartsuniversitetet World Maritime University i Malmö.

STOR ANDEL HÖGUTBILDADE I MALMÖLUNDREGIONEN

Utbildningsnivå och andel av befolkningen, 20–64 år.

Område	Förgymnasial utb. 2018 (Förändring 2008-2018)	Gymnasial utb. 2018 (Förändring 2008-2018)	Eftergymn. utb. 2018 (Förändring 2008-2018)	Okänd utb.nivå
MalmöLundregionen (Stor-Malmö)	10% [-3]	37% [-4]	49% [+6]	3%
Skåne	12% [-3]	43% [-3]	42% [+6]	3%
Stor-Stockholm	10% [-3]	37% [-4]	50% [+6]	4%
Stor-Göteborg	10% [-3]	39% [-4]	48% [+7]	2%
Riket exkl. storstadsregionerna	12% [-4]	50% [-2]	36% [+5]	2%
Riket	11% [-3]	45% [-3]	41% [+6]	3%

Förändring i procentenheter. Källa: SCB

Utbildningsnivån varierar mellan Malmö-Lundregionens kommuner

68 procent av Lunds invånare mellan 20 och 64 år har en eftergymnasial utbildning, vilket gör Lunds befolkning till den mest högtutbildade i Malmö-Lundregionen. I Lomma, där utbildningsnivån är näst högst i regionen, har 64 procent en eftergymnasial utbildning. De högtutbildade i Lomma har ökat med åtta procentenheter under den senaste tioårsperioden. I Skurup och Trelleborg är utbildningsnivån lägst i regionen.

I samtliga kommuner i Malmö-Lundregionen ökar andelen invånare med eftergymnasial utbildning, medan andelen som saknar gymnasial utbildning minskar. Skillnaderna mellan kommunerna är dock fortsatt stora. De stora variationerna mellan kommunerna kan utgöra en framtida utmaning för de kommuner med lägst utbildningsnivå. Det råder stor kompetensbrist i Skåne, och konkurrensen om de högtutbildade är stor. Även om pendlingen, och därmed kompetensutbytet, ökar i hela regionen går strömmarna oftast till Malmö och Lund.

Lund har landets största universitet, sett till antalet examina

Sedan läsåret 2011/2012 är Lunds universitet det lärosäte i landet som utfärdar flest examina. Under läsåret 2018/2019 utfärdades 7 500 examina, men toppnoteringen var 2015/2016 då antalet var 8 700. Malmö universitet etablerades 1998, då under namnet Malmö högskola. Att ett universitet har öppnat även i Malmö har inte gjort att varken antalet studenter eller examina blivit färre i Lund, utan båda universiteterna har haft fler studerande under 2000-talet.

I Malmö utfärdades drygt 1 000 examina under 1998/1999, och under det senaste läsåret, 2018/2019 utfärdades närmare 2 500. Topppnoteringen var 2015/2016 även för Malmö, då över 3 000 examina utfärdades.

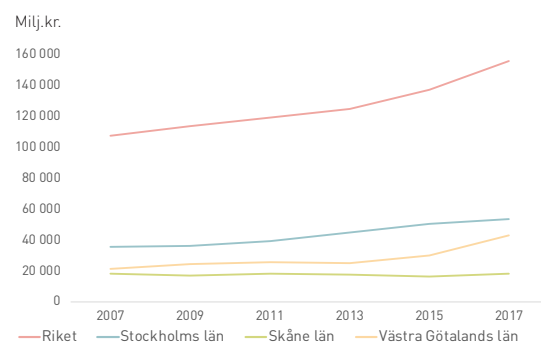
Omkring 29 100 studenter läste vid Lunds universitet, och 14 600 studenter läste vid Malmö universitet under höstterminen 2018. Höstterminen 2010 var den termin Lunds universitet hade flest studenter, 31 400 personer, medan Malmö universitet nådde sin toppnotering höstterminen 2013, då 15 900 personer läste vid universitetet.

FoU-satsningarna har minskat i Skåne, men ökat i Stockholm och Västra Götalands län

Under 2017 satsades 18,3 miljarder kronor på forskning och utveckling i Skåne län. Summan är i princip oförändrad jämfört med 2007, men under

FoU-SATSNINGARNA I SKÅNE OFÖRÄNDRADE

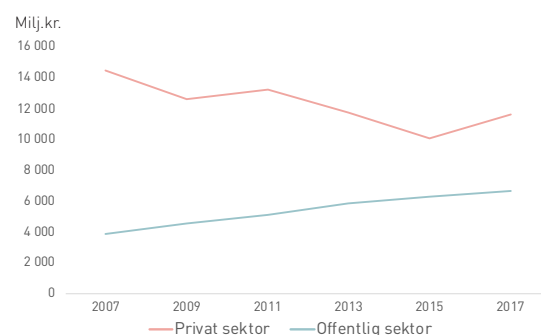
Satsningar på FoU - offentliga och privata.

Statistiken tas fram av SCB vartannat år. Källa: SCB

SKÅNEFÖRETAGEN HAR MINSKAT SINA FoU-SATSNINGAR

Satsningar på FoU i Skåne län.

Källa: SCB

åren däremellan har satsningarna varit mindre. Under 2015 var investeringarna i forskning och utveckling 16,3 miljarder i Skåne län. I offentlig sektor har satsningarna ökat från 3,9 miljarder kronor år 2007 till 6,7 miljarder år 2017, men företagen har minskat sina satsningar från 14,4 miljarder till 11,6 miljarder under samma period.

Även i Riket och i Stockholms och Västra Götalands län har satsningarna på forskning och utveckling från offentlig sektor ökat, men där har även företagen ökat sina FoU-satsningar. I Västra Götalands län har FoU-investeringarna dubblats från 21,6 till 43 miljarder mellan 2007 och 2017, och i Stockholms län har investeringarna i FoU ökat från 35,9 till 53,6 miljarder kronor under perioden. Skåne län har alltså tydligt halkat efter de andra storstadslänen under de senaste tio åren.

HÖGST UTBILDNINGSNIVÅ I LUND OCH LOMMA

Utbildningsnivå och andel av befolkningen, 20-64 år.

Område	Förgymnasial utb. 2018 (Förändring 2008-2018)	Gymnasial utb. 2018 (Förändring 2008-2018)	Eftergymn. utb. 2018 (Förändring 2008-2018)	Ökad utb.nivå
Burlöv	15% [-4]	46% [-2]	35% [+6]	4%
Eslöv	14% [-4]	49% [-3]	35% [+6]	2%
Höör	12% [-4]	47% [-2]	39% [+6]	2%
Kävlinge	9% [-4]	45% [-3]	44% [+7]	2%
Lomma	4% [-3]	30% [-6]	64% [+8]	1%
Lund	5% [-2]	24% [-3]	68% [+4]	3%
Malmö	12% [-2]	36% [-4]	48% [+7]	4%
Skurup	14% [-5]	54% [+/-0]	30% [+5]	2%
Staffanstorps	8% [-4]	43% [-4]	47% [+8]	2%
Svedala	10% [-5]	50% [-3]	38% [+8]	2%
Trelleborg	13% [-5]	53% [-2]	32% [+6]	2%
Vellinge	6% [-4]	42% [-5]	51% [+8]	2%
MalmöLundregionen	10% [-3]	37% [-4]	49% [+6]	3%

Förändring i procentenheter. Källa: SCB

STORA SKILLNADER I UTBILDNINGSNIVÅ

- Andelen med eftergymnasial utbildning är störst i Lund och Lomma.
- Skurup och Trelleborg är de kommuner där andelen med eftergymnasial utbildning är lägst: 30 respektive 32 procent.
- I samtliga kommuner har andelen av befolkningen med eftergymnasial utbildning ökat, och andelen som saknar gymnasial utbildning minskat under den senaste tioårsperioden.
- Utvecklingen i MalmöLundregionen följer utvecklingen i riket i stort med en allt mer välutbildad befolkning.

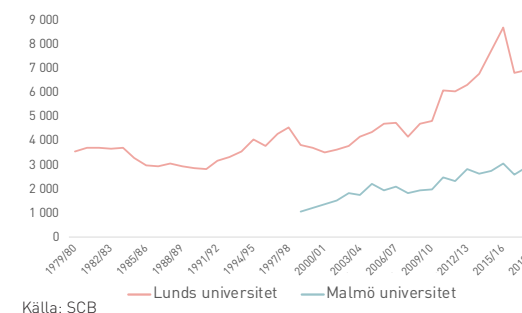
ÖVER 40 000 STUDENTER

- Att Malmö universitet öppnade 1998 har inte gjort att antalet uttagna examina vid Lunds universitet har blivit färre. Istället har båda universiteterna haft ett ökat antal utfärdade examina under de senaste tio åren.
- Flest examina togs ut under läsåret 2015/2016, totalt 11 750 examina vid Malmö och Lunds universitet.
- Höstterminen 2018 studerade 29 100 personer vid Lunds universitet och 14 600 vid Malmö universitet.

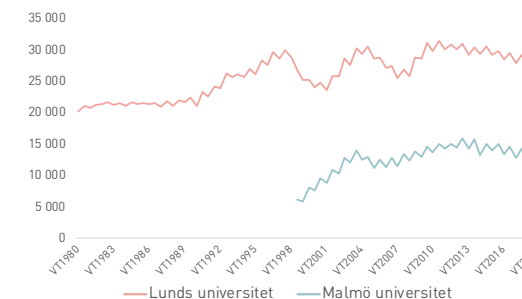
FOTO: NEWS ÖRESUND

ALLT FLER EXAMINA UTFÄRDAS

Källa: SCB

29 000 STUDERAR I LUND

Avser både höst- och vårtermin. Källa: Universitetskanslersämbetet

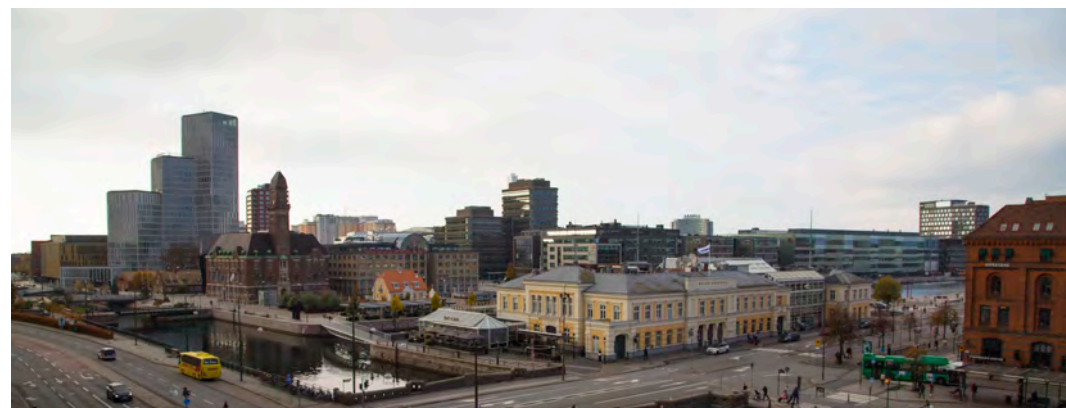

FOTO: NEWS ØRESUND

SYSSELSÄTTNING & NÄRINGSLEV

Malmö har blivit ett tydligare centrum

Sysselsättningstillväxten har varit stark i MalmöLundregionen sedan 90-talets finanskris, även om arbetslösheten fortsatt är hög. Sedan 1998 har närmare 95 000 jobb tillkommit i regionen, 64 procent av dessa har skapats i Malmö. Regionen håller jämna steg med storstadsregionerna runt Stockholm och Göteborg. Flera jobb inom industrisektorn har försvunnit, och företagstjänster är idag Malmöns största bransch, och den näst största branschen i regionen totalt sett.

I KORTHET

■ Centraliseringen ökar

Storstadsregioner har en snabbare sysselsättnings-tillväxt än övriga riket, och centraliseringen syns även i MalmöLundregionen. Malmö har haft en stark tillväxttakt under de senaste tjugo åren, och står nu för 55 procent av sysselsättningen i regionen.

■ Få nya jobb i Eslöv och Trelleborg

Under tidigt 90-tal hade Eslöv och Trelleborg en särställning bland MalmöLundregionens mindre kommuner. Arbetsmarknaden var relativt stor i kommunerna, men medan antalet jobb ökat i övriga delar av regionen sedan 1990 har de minskat i Eslöv och Trelleborg.

■ Flest stora arbetsgivare i Malmö och Lund

Bland de 21 största arbetsgivarna i regionen, efter att kommuner och landsting som har anställda i alla kommuner räknas bort, finns 8 arbetsgivare

i Lund och 13 i Malmö. Flest anställda har Lunds universitet, och den största privata enskilda arbets-givaren är Axis communications AB. När antalet anställda sammanräknas efter koncern syns flera stora arbetsgivare, bland annat Tetra Pak och IKEA.

■ Vård och omsorg är den största branschen i MalmöLundregionen

Vård och omsorg sysselsätter 54 800 personer i MalmöLundregionen, vilket motsvarar 16,2 procent av alla sysselsatta. Den bransch som vuxit med flest anställda under de senaste tio åren är offentlig förvaltning och försvar, som haft en ökning med 41 procent.

■ Färre sysselsatta i industrin

Tillverknings- och utvinningsindustrin hade 23 200 anställda i MalmöLundregionen år 2018. Det är 24 procent färre än under 2008.

39%

Antalet sysselsatta i MalmöLund-regionen har ökat med 39 procent mellan 1998 och 2018.

6 175

Den största arbetsgivaren i Malmö-Lundregionen är Lunds universitet, som har 6 175 anställda.

5 345

Så många nya företag startades i MalmöLundregionen under 2018. Under året gick 645 företag i konkurs.

54 800

Antal sysselsatta inom branschen vård och omsorg i MalmöLundregionen 2018. Den bransch i regionen som sysselsätter flest. Det motsvarar 16,2 procent av alla sysselsatta.

I MalmöLundregionen skapas nya arbetstillfällen både inom offentlig och privat sektor. Fler jobb har skapats i regionen jämfört med övriga Skåne under de senaste 20 åren. Sysselsättningstillväxten i övriga Skåne är något lägre, även om den ligger högre än riksgenomsnittet. Nya företag bildas i regionen, men en stor anledning till jobbtillväxten är satsningar inom offentlig sektor, som vård och omsorg, utbildning och offentlig förvaltning. Nyföretagandet i både MalmöLundregionen och Skåne i stort har legat på en relativt jämn nivå under en tioårsperiod.

Lika stor jobbkning i MalmöLundregionen som i Stor-Stockholm och Stor-Göteborg

Antalet nya jobb i storstadsregionerna blir allt fler, och ökar i snabbare takt än antalet jobb i övriga riket. Under den senaste tjugoårsperioden har antalet jobb i MalmöLundregionen, Stor-Stockholm och Stor-Göteborg ökat med omkring 40 procent, medan övriga riket endast har haft en ökning av antalet

sysselsatta med 18 procent.

Utvecklingen hänger samman med att det har skett en starkare befolkningsökning i storstadsregionerna än i övriga riket, men det är inte hela förklaringen.

Sysselsättningstillväxten i storstadsregionerna har pågått sedan 1994, efter att sysselsättningen sjönk under det tidiga 90-talet i samtliga storstadsregioner, liksom i riket i stort.

SYSSELSÄTTNINGSÖKNING 1998-2018:

39% MalmöLundregionen

40% Stor-Stockholm

43% Stor-Göteborg

Avser total sysselsättning, både näringsliv och offentlig sektor.

SNABBAST SYSSELSÄTTNINGSÖKNING I STORSTADSREGIONERNA

Totalt antal sysselsatta, näringsliv och offentlig sektor (dagbefolkning).

Område	Antal sysselsatta 2018	Förändring 98-18	Förändring 08-18
MalmöLundregionen (Stor-Malmö)	339 045	39%	17%
Skåne	607 549	30%	13%
Stor-Stockholm	1 265 801	40%	20%
Stor-Göteborg	540 051	43%	18%
Riket exkl. storstadsregionerna	2 827 022	18%	8%
Riket	4 971 919	27%	13%

Källa: SCB

JOBBER ÖKAR I FLERA KOMMUNER

Totalt antal sysselsatta, näringsliv och offentlig sektor (dagbefolkning).

Kommun	Antal sysselsatta 2018	Förändring 1998-2018	Förändring 2008-2018
Burlöv	8 766	37%	12%
Eslöv	11 183	3%	0%
Höör	5 263	23%	12%
Kävlinge	8 145	17%	11%
Lomma	6 066	36%	25%
Lund	72 256	38%	10%
Malmö	185 285	48%	23%
Skurup	4 707	31%	14%
Staffanstorps	7 030	51%	22%
Svedala	7 045	17%	8%
Trelleborg	14 079	5%	1%
Vellinge	9 220	43%	16%
MalmöLund-regionen	339 045	39%	17%

Källa: SCB

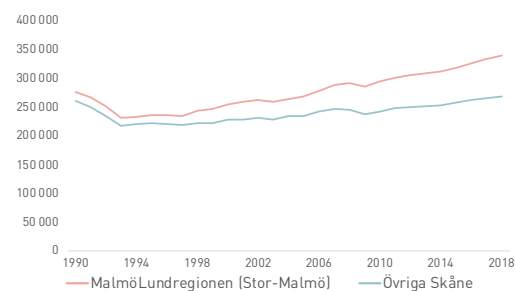
Högre sysselsättningstillväxt i MalmöLundregionen än i övriga Skåne

Den nationella centraliseringstrenden återkommer även inom Skåne. Medan antalet sysselsatta ökat med 39 procent i MalmöLundregionen under den senaste tjugoårsperioden har antalet sysselsatta i övriga Skåne endast ökat med 21 procent sedan 1998. Av alla nya jobb som skapats i Skåne mellan 1998 och 2018 har 67 procent tillkommit i MalmöLundregionen.

Skiltnaden i tillväxttakt mellan MalmöLundregionen och övriga Skåne går att följa i diagrammet nedan. Sysselsättningen föll under inledningen av 90-talet, men har därefter ökat. Ökningen är kraftigare i MalmöLundregionen än i övriga Skåne.

CENTRALISERINGEN ÖKAR I SKÅNE

Antal sysselsatta i regionen (dagbefolkning).

Avser totalt antal sysselsatta, näringsliv och offentlig sektor. Källa: SCB

FLEST NYA JOBB I STAFFANSTORP

- Malmö och Lund sysselsätter i särklass flest personer i MalmöLundregionen.
- Staffanstorps är den kommun som har haft högst sysselsättningstillväxt under den senaste tjugoårsperioden.
- Lomma har haft högst sysselsättningstillväxt under de senaste tio åren.
- Sett över hela tjugoårsperioden har antalet jobb i Malmö och Lund ökat i liknande takt, men under de senaste tio åren har tillväxttakten i Lund varit lägre.
- Eslöv och Trelleborg har haft lägst sysselsättningstillväxt, både i ett tio- och ett tjugoårsperspektiv.

Malmö blir ett allt starkare centrum

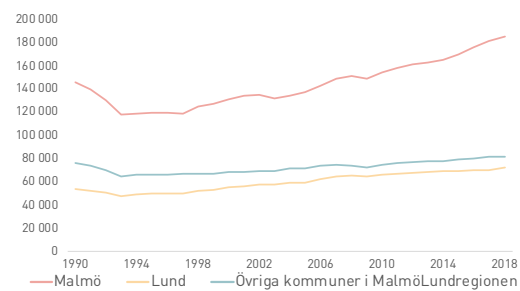
Nittiotalskrisen slog hårdare mot Malmö än mot övriga MalmöLundregionen. Mellan 1990 och 1993 minskade antalet jobb i staden med över 27 500, och först år 2007 var sysselsättningen på samma nivå som 1990.

I diagrammet nedan går dock att se att antalet jobb har ökat kraftigt under den senaste tjugoårsperioden, och att Malmö har haft en starkare tillväxt än Lund och övriga kommuner i MalmöLundregionen. Centraliseringen inom regionen ökar då en allt större andel av jobben i regionen finns i Malmö. 2018 stod Malmö för 55 procent av hela MalmöLundregionens sysselsättning.

Även Lund har stärkts i relation till regionens mindre kommuner, vilket diagrammet nedan visar.

ALLT FLER ARBETAR I MALMÖ

Antal sysselsatta i regionen (dagbefolkning).

Avser totalt antal sysselsatta, näringsliv och offentlig sektor. Källa: SCB

ANTAL SYSSELSATTA I MALMÖ

1990:
145 900

1993:
118 300

2007:
149 000

2018:
185 300

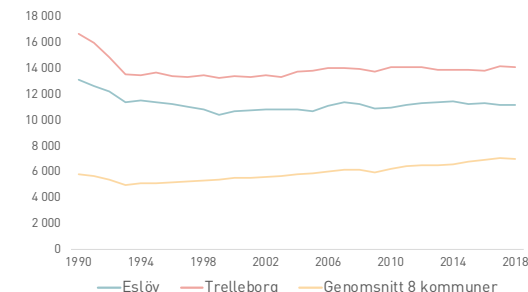
FOTO: FLOK - H. KILBERG

FOTO: NEWS ØRESUND

Avser total sysselsättning, både näringsliv och offentlig sektor.

SYSSELSÄTTNINGEN HAR MINSKAT I ESLÖV OCH TRELLEBORG

Sysselsatta i regionens 10 minsta kommuner (dagbefolkning).

Avser totalt antal sysselsatta, näringsliv och offentlig sektor. Källa: SCB

Eslöv och Trelleborg har tappat sin särställning bland de mindre kommunerna

Sysselsättningen har ökat i kommunerna i MalmöLundregionen efter 90-talets finanskris. Den totala sysselsättningen överstiger nu noteringen från 1990 i alla kommuner förutom i Eslöv och Trelleborg. 1990 arbetade 16 700 personer i Trelleborg och 13 100 personer i Eslöv, och städerna hade en klart större arbetsmarknad än övriga mindre kommuner i MalmöLundregionen.

Efter det tuffa 90-talet har sysselsättningen ökat marginellt i Eslöv och Trelleborg vilket har gjort att kommunerna har tappat sin särställning gentemot de övriga mindre kommunerna. I Eslöv har sysselsättningstillväxten varit 3 procent sedan 1998, och i Trelleborg 5 procent. 2018 arbetade 14 100 personer i Trelleborg och 11 200 personer i Eslöv. I Vellinge, som är nästa kommun i ordningen, arbetade samma år 9 200 personer.

Den genomsnittliga sysselsättningstillväxten i regionens åtta minsta kommuner var 31 procent under perioden 1998-2018.

Lunds universitet är den största arbetsgivaren i MalmöLundregionen

Malmö och Lund dominerar listan över de största arbetsgivarna i MalmöLundregionen. Bland de 21 största arbetsgivarna, när de två största arbetsgivarna kommuner och landsting är borträknade, finns 8 arbetsgivare i Lund och 13 i Malmö.

I Lund finns både den största offentliga arbetsgivaren, Lunds universitet, samt den största enskilda privata arbetsgivaren, Axis communications AB. Sammanräknat efter koncern har även Tetra Pak över 2 000 anställda i Lund. I Malmö är Polismyndigheten störst, med omkring 1 775 anställda.

I tabellen anges de företag med flest anställda i ett och samma bolag. Det finns därför flera koncerner med anställda i flera olika bolag som inte inkluderas. Ett av dessa är IKEA-sfären, som uppger sig ha över 4 200 anställda i Malmö uppdelade i cirka 15 bolag.

DE STÖRSTA ARBETSGIVARNA I MALMÖ-LUNDREGIONEN (EJ KONCERN)

Arbetsgivare	Antal anställda	Kommun
MalmöLundregionens kommuner	47 150	
Skåne Läns Landsting	21 595	
Lunds universitet	6 175	Lund
Axis communications AB	2 025	Lund
Polismyndigheten	1 775	Malmö
Malmö universitet	1 725	Malmö
Tetra Pak Packaging Solutions AB* + Aktiebolaget Tetra Pak*	1 325 775	Lund
PostNord Sverige AB	1 225	Malmö
Skanska Sverige AB	1 025	Malmö
Alfa Laval Lund AB	1 025	Lund
Samhall AB	975	Malmö
Nobina Sverige AB	925	Malmö
Trygg-Hansa Försäkring filial	775	Malmö
Försvarsmakten	775	Lund
Skatteverket	725	Malmö
Försäkringskassan	725	Malmö
Pågen Färsbröd AB	725	Malmö
Ericsson AB	725	Lund
Trafikverket	675	Malmö
Sveriges Domstolar	675	Malmö
Kriminalvården	675	Malmö
Sony Mobile Communications AB	675	Lund

*Koncernen Tetra Pak har två bolag med på listan. Dessa placeras på därför samma rad, men har ej summerats. Bolagen är ej sammanräknade i koncerner. Antal anställda anges i intervall om 25. Avser november 2019. Källa: SCB

Fler nya företag i MalmöLundregionen än i övriga Skåne

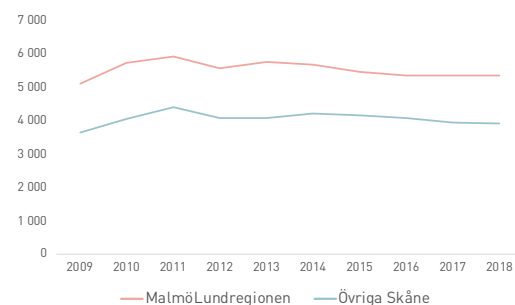
Det startas fler nya företag i MalmöLundregionen än i övriga Skåne. Det är också fler företag i MalmöLundregionen som går i konkurs än i övriga Skåne. men då de nystartade företagen är fler än konkurserna växer företagandet i MalmöLundregionen mer än i övriga Skåne.

Malmö är den kommun där flest nya företag startar. Malmö har under den senaste tioårsperioden stått för omkring hälften av alla nya företag i MalmöLundregionen, och därmed strax under 30 procent av alla nya företag i Skåne som helhet.

Antalet konkurser i såväl MalmöLundregionen som Skåne som helhet sjönk under 2015 och 2016, men under de senaste tre åren har de återgått till samma nivåer som under tidigare år.

FLER NYA FÖRETAG I MALMÖLUNDREGIONEN ÄN I ÖVRIGA SKÅNE

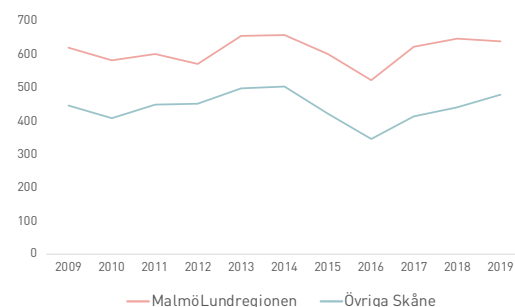
Antal nystartade företag.

Källa: Tillväxtanalys

STABIL TREND TROTS FLER KONKURSER SEDAN 2016

Antal konkurser.

Källa: SCB

IKEA-SFÄREN VÄXER I MALMÖ

IKEA-sfären (Inter IKEA, Ingka och Ikano) satsar i Malmö där man idag har drygt 4 200 anställda, en ökning med 3 800 anställda sedan 2009. Bredvid varuhuset på Svågerstorp ligger kontoret och mötesplatsen Hubhult som invigdes 2015. Sedan dess har bl.a. IKEA Industri, IKEA Food Services och Ikano banks nordiska kundcenter flyttat till staden med kontor i Hyllie och vid Centralen.

FOTO: NEWS ÖRESUND

STORFÖRETAG VÄXER MEST

Arbetsställen i MalmöLundregionen med över 100 anställda har ökat antalet sysselsatta med 13 200 personer, eller 13 procent, under de senaste fem åren. Det visar data från SCB:s företagsregister. Arbetsställen med färre än 50 anställda har ökat antalet anställda med 9 procent, och arbetsställen med 50-99 anställda har vuxit med 8 procent under samma period.

MALMÖLUNDREGIONEN STÅR FÖR ÖVER HÄLFTE AV SKÅNES NYA FÖRETAG

- Under 2018 startades 9 250 nya företag i Skåne. 5 350 av dessa bildades i MalmöLundregionen, vilket motsvarar 58 procent.
- Malmö är den kommun i MalmöLundregionen där flest företag bildas. Därefter följer Lund, Vellinge och Trelleborg.
- Under 2019 gick 1 100 företag i konkurs i Skåne. 640 av dessa företag fanns i MalmöLundregionen, vilket motsvarar 57 procent.
- Flest konkurser, närmare 400 stycken, skedde i Malmö under 2019, och nära 70 företag i Lund gick i konkurs. I övriga kommuner var antalet konkurser få.

MALMÖLUNDREGIONENS STÖRSTA BRANSCHER

Bransch	Antal anställda 2018	Förändring 2008-2018	Andel av den totala sysselsättningen
Vård och omsorg, sociala tjänster	54 758	+20%	16,2%
Företagstjänster	47 508	+18%	14,0%
Handel	46 452	+17%	13,7%
Utbildning	42 930	+33%	12,7%
Tillverkning och utvinning	23 190	-24%	6,8%
Byggsamverksamhet	22 660	+21%	6,7%
Offentlig förvaltning och försvar	21 126	+41%	6,2%
Information och kommunikation	17 523	+31%	5,2%
Kulturella och personliga tjänster	15 314	+21%	4,5%
Transport och magasinering	15 224	-1%	4,5%
Hotell- och restaurangverksamhet	11 142	+36%	3,3%

Avser totalt antal sysselsatta, näringsliv och offentlig sektor. Det är ej möjligt att följa sysselsättning per bransch ur ett tjugoförsperspektiv på samma sätt som i övriga tabeller, då SCB:s branschindelning förändrats vid två tillfällen under perioden. Källa: SCB

Vård och omsorg är MalmöLundregionens största bransch

Flera av de branscher som vuxit mest i MalmöLundregionen under de senaste tio åren är branscher med en hög andel offentligt anställda. Offentlig förvaltning och försvar har vuxit mest, utbildningsbranschen har ökat antal anställda med 33 procent på tio år, och den största branschen i regionen är vård och omsorg. I de två sistnämnda finns även en utbredd privat sektor.

Vård och omsorg sysselsätter knappt 55 000 personer i MalmöLundregionen, vilket motsvarar 16,2 procent av alla sysselsatta. Branschen är störst i sex av regionens tolv kommuner. Det finns bland annat två sjukhus i regionen, lasarettet i Trelleborg med omkring 700 anställda, samt Skånes universitetssjukhus med omkring 12 000 anställda, främst i Malmö och Lund.

Branschen tillverkning och utvinning hade 24 procent färre anställda år 2018 än år 2008. Den är fortsatt MalmöLundregionens femte största bransch, sett till antal sysselsatta, men utgör en mindre andel än tidigare.

MalmöLundregionens omställning från industri- till tjänsteregion går att se bland annat på minskat antal sysselsatta inom tillverkning- och utvinningsindustrin, men också på att företagstjänster är den bransch som sysselsätter näst flest i regionen. Branschen är vanligast i Malmö, där 16,9 procent arbetar med företagstjänster.

Handel är den tredje största branschen i MalmöLundregionen. I Burlöv är branschen kommunens största, vilket

till stor del beror på handelscentrumen #Bernstorp och Burlöv Center.

Utbildning är MalmöLundregionens fjärde största bransch, och den av de största branscherna som vuxit mest sett till antal anställda under de senaste tio åren. I Staffanstorps, Vellinge och Lomma är branschen kommunens största.

Den bransch i MalmöLundregionen som vuxit allra mest procentuellt sett är offentlig förvaltning och försvar. Den största delen av dessa arbetar i offentlig förvaltning, men det finns även ett försvarsregemente, Södra skånska regementet (P7), i Revingehed i Lunds kommun.

VÅRD OCH OMSORG STÖRST I SEX KOMMUNER

Kommun	Största bransch	Antal sysselsatta i branschen	Andel av total sysselsättning i kommunen
Burlöv	Handel	2 551	29,1%
Eslöv	Vård och omsorg	2 034	18,2%
Höör	Vård och omsorg	1 338	25,4%
Kävlinge	Vård och omsorg	1 362	16,7%
Lomma	Utbildning	1 491	24,6%
Lund	Vård och omsorg	15 026	20,8%
Malmö	Företagstjänster	31 256	16,9%
Skurup	Vård och omsorg	795	16,9%
Staffanstorps	Utbildning	1 101	15,7%
Svedala	Transport och magasinering	1 298	18,4%
Trelleborg	Vård och omsorg	2 914	20,7%
Vellinge	Utbildning	1 637	17,8%

Vård och omsorg omfattar även sociala tjänster. Avser totalt antal sysselsatta, näringsliv och offentlig sektor. Källa: SCB

Om rapporten och källförteckning

Denna rapport är framtagen på uppdrag av kommunsam- arbetet MalmöLundregionen och utarbetad av Øresundsin- stitutet, ett oberoende dansk-svenskt kunskapscentrum. Rapporten belyser nuläget med inslag av framtidsspaning. Texten är uppdelad i två delar där den inledande perspek- tivdelen går på bredden över fackområden och den efter- följande faktadelen är uppdelad på olika ämnesområden.

Om statistiken

Rapporten bygger på lokala och regionala data från främst Statistiska centralbyrån (SCB), men även andra datakällor.

Arbetslöshet och sysselsättning

Arbetslöshetsmålet kommer från Arbetsförmedlingen, och är inte helt jämförbart med det arbetslöshetsmål som tas fram av SCB, då definitionen av arbetslöshet skiljer sig något åt. Arbetsförmedlingens statistik avser antalet inskrivna vid Arbetsförmedlingen, både öppet arbetslösa och sökande i program. Detta i relation till den registerbaserade arbetskraften mellan 20 och 64 år. Sysselsättningsgraden inhämtas från SCB, och avser hur stor andel av befolkningen mellan 20 och 64 år som är förvärvsarbetande.

Befolkning

Befolkningsstatistiken är hämtad från SCB, och bygger på data från den första november 2009 respektive 2019. Den befolkningsstatistik som beskriver utvecklingen över en längre tid, från 1968, bygger istället på data från den trettonde december varje år.

Bostadsmarknaden

Statistiken över bostadspriser kommer från Svensk mäkl- arstatistik, och avser genomsnittliga helårssiffror. Helårs- siffran för 2019 är ännu preliminär, men det brukar vara små skillnader mellan den preliminära och den slutgiltiga statistiken. Prisutvecklingen för villor anges i K/T-tal, en koefficient som beskriver relationen mellan köpeskilling och taxeringsvärde. Detta då måttet även tar andra fak- torer i beaktande, såsom läge och ålder. Nyproduktionen avser antal påbörjade bostäder, och inhämtas från SCB.

Disponibel inkomst och skattekraft

Invånarnas disponibla inkomst och skattekraft bygger på data från SCB. Kommuninvånarnas skattekraft bygger på löne- summor från föregående år, det är alltså därför det är möjligt att redan i januari 2020 få helårssiffror för innevarande år. Skattekraft är en bruttointäkt och beräknas per invånare medan den disponibla inkomsten, som är de kvarvarande medlen efter att skatt dragits, beräknas per hushåll.

Flyttstatistik

Statistiken över antalet flyttar avser antalet personer, och inte familjer. Den övergripande statistiken har inhämtats

från SCB, medan statistiken över flyttar över Öresund, och statistiken om mellan vilka kommuner i Skåne de interna flyttarna går kommer från Örestat.

Forskning och utveckling (FoU)

Statistiken kommer från SCB, och finns endast på läns- och riksnivå. Det går därför inte att säga hur stor del av FoU-sats- ningarna som MalmöLundregionen står för kontra övriga Skåne. Statistiken publiceras vartannat år.

Nyföretagande och konkurser

Antalet nystartade företag hämtas från Tillväxtanalys, antalet konkurser bygger på statistik från SCB. Datan är jämförbar, och kan gemensamt ge en god fingervisning om utvecklingen av antalet företag i regionen. Det kan dock finnas fler anledningar än konkurser till att bolag läggs ner, vilket gör att datan inte är heltäckande.

Pendling

Statistiken över antal pendlare bygger på data från SCB. Andel utpendlare är ett mått som räknats fram genom att antalet utpendlare dividerats med den arbetande befolkning- en som bor i kommunen, det vill säga både de som pendlar ut ur kommunen och arbetar innanför kommunens gränser.

Skulder till Kronofogden

Invånarnas skulder till Kronofogden kan ses både som ett konjunkturmått, men också som ett sätt att skildra skill- nader i invånarnas privatekonomi mellan kommunerna. Statistiken från Kronofogden avser det totala skuldbelop- pet per invånare. Denna summa har sedan dividerats med invånarantalet den siste december samma år, statistik som inhämtats från SCB.

Största arbetsgivare

Statistiken över de största arbetsgivarna i MalmöLundregi- onen bygger på data från SCB. I varje kommun är den egna kommunen den största arbetsgivaren, och i flera kommuner är Skåne läns landsting en stor arbetsgivare. Dessa har sam- manräknats i tabellen. Statistiken bygger på företagsregist- ret, och avser de största bolagen, men är inte sammanräknad för koncern. Antalet anställda anges i 25-personersintervall.

Sysselsättning

Sysselsättningsstatistiken inhämtas från SCB:s register- baserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS). SCB gjorde nya branschindelningar 2002 samt 2007, vilket gör att längre jämförelser för antalet sysselsatta per bransch inte är möjliga. Dock är totalsumman jämförbar över en längre period. Den branschuppdelade statistik använder sig av branschindelningen från 2007, SNI 2007.

Sysselsättning efter sektor

Offentlig sektor omfattar landsting, primärkommunal förvaltning, statlig förvaltning, statliga affärsverk samt övriga

offentliga institutioner, medan privat sektor innefattar övriga kategorier. Statistiken bygger på dagbefolkning, alltså de som arbetar i kommunen, oavsett om de bor där eller i en annan kommun. Statistiken inhämtas från SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik.

Universiteten

Statistiken över antalet examen inhämtas från SCB. Statisti- ken över antalet studenter vid Malmö och Lunds universitet kommer från Universitetskanslersämbetet.

Utbildningsnivå

Statistiken inhämtas från SCB och avser befolkningen mellan 20 och 64 år i varje kommun. I statistiken görs ingen skillnad på en två- eller treårig gymnasieutbildning, eller längden på den eftergymnasiala utbildningen.

PUBLICERINGAR

- Berlingske, 9 februari 2020. [En fredag aften satte Folketinget et "meget ambitiøst" klimamål – det kan betyde skrotning af fyret, elbil i garagen og flere højs- pændingsmaster](#)
- E.ON, pressmeddelande 17 april 2019. [Risk för elbrist i Skåne när kraftvärmeverk stryper elproduktionen](#)
- Globala målen, 2019. [Hur går det för de globala målen egentligen?](#)
- Ingka Services, uppgifter om antalet anställda i Inter IKEA, Ingka och Ikano i Malmö, Helsingborg, Älmhult och Köpen- hamn lämnade till Øresundsinstitutet i januari 2020.
- Klima- Energi og Forsyningsministeriet, 2019. [Aftale om klimaalov](#)
- Klimatsamverkan Skåne, 2018. [Ett klimatneutralt och fos- silbränslefrött Skåne. Klimat- och energistrategi för Skåne](#)
- Länsstyrelsen i Skåne, 2019. [Skånes elförsörjning – en nationell angelägenhet](#)
- Länsstyrelsen Skåne och Länsstyrelsen Blekinge, 2008. [Stigande havsnivå - konsekvenser för fysisk planering](#)
- Malmö stad, 2020. [Malmö stads miljöprogram](#)
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2013. [Resiliens - Begreppets olika betydelser och använd- ningsområden](#)
- Naturskyddsföreningen, hemsida. [Frågor och svar om klimatförändringarna](#)
- News Øresund, 26 augusti 2015. [IBM anställer 300 i nytt utvecklingscentrum i Malmö](#)
- News Øresund, 29 juni 2018. [100 000 kvadratmeter nya kontorslokaler färdigställda i Malmö under nästa år](#)
- News Øresund, 18 september 2019. [Dansk Industri pre- senterade klimatplan för 65 procent lägre CO2 utsläpp och 120.000 nya jobb](#)
- News Øresund, 10 februari 2020. [Köpenhamns överborg- mästare öppnar för ett samarbete med skånska kommu- ner om vindkraftsparker i Øresund](#)
- Polisen 28 november 2019. [Operation Rimfrost kommer att få effekter i hela Sverige](#)
- Produktivtetskommissionen, december 2019. [Produktivitet](#)

- [och tillväxt i skånskt näringsliv: Fokus på Yrkeshögskolan](#)
- Region Skåne, underlag till Regionala utvecklingsnäm- den 8 november 2019. [Region Skånes insatser för att bemöta kapacitetsbristen i Skåne](#)
- Region Skåne, april 2019. [Omvärlden och trender 2019- 2029](#)
- ScienceNode, hemsida publicering 9 februari 2017. [A brief story of the internet](#)
- SMHI, 6 februari 2018. [Så högt kan havet stiga i dagens och framtidens klimat](#)
- Sony Ericsson, hemsida. [Framgångssagan Sony Ericsson](#)
- Sparbanken Skåne, utförd av Øresundsinstitutet, november 2019. [Skånsk konjunktur. Tema: Pendlings- strömmar i Skåne](#)
- SVT Nyheter, 13 januari 2020. [Försvarsministern: Vi kan inte utesluta ett väpnat angrepp mot Sverige](#)
- Sveriges Byggindustrier (numera Byggföretagen). [Byggkonjunkturen 2019](#)
- Sydsvenskan, 1 december 2019. [Därför har Skåne effekt- brist – en manual i elektriska dröjsmål](#)
- Sydsvenskan, 25 oktober 2019. [Nyfunna kraftkällor ska avstyra elbristen i Skåne](#)
- Sydsvenskan, 7 november 2019. [Region Skåne tar fram miljonprogram mot elbristen](#)
- Sydsvenskan, 3 december 2019. [Malmöborna blir allt tryggare – trots mord på öppen gata](#)
- Travel News 12 augusti 2019. [Forskere kritiserer turis- meorganisation for overturisme i København](#)
- Vellinge kommun, 2019. [Skydd mot höga havsnivåer](#)
- WWF, hemsida. [Klimatförändringarnas konsekvenser – effekter vi ser redan idag vid 1 grads global uppvärmning](#)

STATISTISKA KÄLLOR

- Arbetsförmedlingen
- Danmarks statistik
- Kronofogden
- Statistiska centralbyrån (SCB)
- Svensk mäklarstatistik
- Tillväxtanalys
- Universitetskanslersämbetet
- Örestat

HEMSIDOR

- Business Region Skåne
- Energikontoret Skåne
- Gate 21
- Greater Copenhagen Committee
- Innovation Skåne
- Kommunförbundet Skåne
- MalmöLundregionen
- Region Skåne
- Räddningstjänsten Syd
- Skånetrafiken
- Sveriges kommuner och regioner, SKR
- STRING network
- Sydvatten
- Sysav
- VA Syd

